VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 123 — Vol. XLIII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, lokak. 22 p. — Saturday, Oct. 22, 1960

Intian ja Yhdysvaltain välit ovat viilenneet USAn manööverauksesta

Pääministeri Nehru kiittää NL:n aseistariisumisohjelmaa; moittii ensi kerran länttä

Bombay. — Täällä odotetaan lievää suhteiden huononemista Yhdysvaltain ja Intian välillä sen johdosta kun pääministeri Nehru epäonnistui USAn manööverailun vuoksi YKn yleiskokouksessa päätöslauselmaehdotuksensa suhteen.

Intian monet vaikutusvaltaiset lehdet ovat ilmaisseet valittelunsa siitä kun pääministeri Nehru ei voinut puolueettomien maiden puhemiehenä lieventää jännitystä Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välillä. Intian lehdet syyttävät tästä epäonnistumisesta Washingtonia.

Täällä pidetään suoranaisena iskuna Afrikan ja Aasian maita vastaan sitä kun YKn yleiskokouksessa ei hyväksytty Nehrun esittämää viiden puolueettoman vallan päätöslauselmaehdotusta kansainvälisen jännityksen lieventämiseksi. Täällä on vedetty asiasta sellainen johtopäätös, että länsivallat eivät halua tunnustaa hiljan itsenäistyneille maille oikeutta auttaa maailman ongelmien ratkaisua.

Yleispiirtein Intiassa ajatellaan näistä asioista seuraavaa:

Pääministeri Nehrun YKn yleiskokoukselle esittämä Intian, Ghanan, Indonesian, Jugoslavian ja Yhdistyneen Arabitasavallan päätöslauselmaehdotus ei ehkä ollut maailmaa mullistava asiakirja, mutta se olisi ehkä voinut kehittää painostusta maailman jännitystilanteen lieventämiseksi.

Australia loukkasi Afro-Aasian maita esityksellään mihin sisältyi ajatus, että ainoastaan suurvallat voivat maailman rauhaa koskevia asioita käsitellä.

Argentiinan menettelytapaehdotus, minkä perusteella Nehru joutui peruuttamaan päätöslauselmaehdotuksensa, oli merkityksetön, sillä Neuvostoliitolla ja Yhdysvalloilla on ilman sitäkin kosketus toisiinsa.

Kumpaakin (Australian ja Argentiinan) manööveriä johdettiin Washingtonista sen pelon takia, että jos Hrushtshev suostuu ehdoitta kohtaamaan Eisenhowerin, se voisi vaikeuttaa republikaanipuolueen presidenttiehdokkaan mahdollisuuksia. Nämä manööverit viittaavat siihen, että Yhdysvallat ei todellisuudessa halua kylmän sodan lopettamista.

Nehrun uskotaan omaksuvan osapuilleen tämäntapaisen ajatuksen tapahtumista.

Täällä otaksutaan myös, että Nehru tuli jossakin määrin lähemmäksi Hrushtshevia YKn yleiskokouksessa.

Hän on jatkuvasti kiittänyt Neuvostoliiton aseistariisumisohjelmaa — ja ensimmäisen kerran hän on nyt arvostellut lännen ehdotuksia aseistariisumisen hyväksi.

Kaikkea tätä pidetään Yhdysvaltain diplomaattisena tappiona Intiassa. Diplomaattipiireissä toivotaan kuitenkin että Yhdysvaltain ja Intian suhteiden huononeminen ei kehity suuremmaksi. Yhtenä toivon pilkkuna pidetään sitä, että Intia tarvitsee kipeästi Yhdysvaltain apua kolmannen viisivuotissuunnitelmansa toteuttamisessa.

Kullan hinnannoususta suurta spekulointia

Huhut USAn dollarin devalvaatiosta aiheuttivat keinottelijain keskuudessa "kultakuumeen"

Poriisi. — Kautta Euroopan levisi tällä viikolla, erikoisesti torstaina suuri "kultakuume". Lontoon pärssin johtoa seuraten kullan hinta nousi jyrkästi kaikkialla Länsi-Euroopassa. Kultakaivosten osakkeiden hinnat nousivat vastaavasti.

Lontoon osakemarkkinoilla murtui pitkän aikaa voimassa ollut Yhdysvaltain määrittelevä 35 dollarin hintaraja kultaunssilta. Maanantaina nousi Lontoossa kullan hinta $3.25 unssilta. Tämä yleistä suurspekulointia aiheuttanut kullan hinnan nousu jatkui koko viikon, ollen kullan hinta torstaina jo vähän yli $40 unssi.

Samanlainen hinnannousu tapahtui Zyrichissä ja Pariisissa. Spekuloitsijat eli keinottelijat ostivat mahdollisimman paljon kultaa nopean rikastumisen toivossa. He odottavat kullan hinnan edelleen nousua sillä perusteella kun he uskovat, että Yhdysvallat devalvoi (alentaa) pian dollarinsa hinnan kultaan verraten. Ne jotka ostivat kultaa kohonneilla hinnoilla maanantaina ja tiistaina saivat jo torstaina suuria voittoja.

Tämän tilanteen arvellaan saattaneen yhdysvaltalaiset viranomaiset hyvin kiusalliseen asemaan.

Washington. — Yhdysvaltain valtiovarain ministeriöstä tiedoitettiin torstaina, että Englannissa ja muissa maissa tapahtunut kultakeinottelu ei tule muuttamaan Yhdysvaltain ohjelmaa. Washingtonin tiedonannon mukaan Yhdysvaltain hallituksen tiukkana ohjelmana on pitää kullan hinta $35 unssilta, missä se on ollut 26 vuotta.

Washingtonin käsityksenä on, että kullan hinnan nousu neljällä dollarilla Lontoossa johtui joidenkin spekulointiin kiintyneiden henkilöiden hermoston liikaherkkyydestä.

Samalla kertaa viranomaiset selittivät, että kullan yksityiskauppa — mistä on pääasiassa kysymys — on loppujen lopuksi suhteellisen pientä hommaa suurista finanssiasioista puhuttaessa.

Lontoon kultakauppojen yhteisarvon otaksutaan nousseen päivän kuluessa $100,000,000.

Toronto. — Kullan ja kultaosakkeiden hinnoissa tapahtui täälläkin suuri nousu, peräti $5 unssilta keskiviikkona. Se oli suurin kullan hinnannousu nykyhistoriassa eikä kukaan voi perusteellisesti selittää, mistä se johtui.

Torontolaiset kultakauppiaat sanoivat, että heillä ei ollut kaikkien aikojen kiireellisintä kultakauppaa.

Kaksi poliisia pantu syytteeseen varkaudesta

Cochrane. — Torstaina pidätettiin Cochranessa kaksi maakuntapoliisia ja asetettiin syytteeseen rahojen varastamisesta parkkausmittareista.

Komissioneri W. H. Clark Torontosta, joka saapui Cochraneen keskiviikkona tutkimuksia suorittamaan, sanoi pidätettyjen olleen estettyjä tehtävistään tiistaista lähtien.

Pidätetyt poliisikonstaapelit John Court ja Terrence Whall, laskettiin vapaallejalalle takauksella, kunnes heidän juttunsa tulee oikeudessa esille ensi keskiviikkona.

Konstaapeli Court on ollut kunnallisessa palveluksessa sen jälkeen kun hän liittyi poliisivoimiin huhtikuussa 1959. Whall on toiminut maantiepatrullipoliisina v. 1957 joulukuusta lähtien.

Parkkausmittareita, jotka tulivat käytäntöön 15 kk. sitten, on valvonut erikoinen kaupungin poliisi.

"Hunttari" ampui metsätyöläistä ja sitten hevosta

Kirkland Lake. — Viime tiistai-iltana ampui kolmemiehinen "hunttausporukka" 39-vuotiasta metsätyöläistä, Paul Grenieriä, Gaspesta, Que.

Grenier kertoi poliisille keskiviikkona, että kun hän oli kaverinsa kanssa hevosineen tulossa tukkitietä, noin kuuden mailin päässä Kirkland Lakelta, havaitsivat he kolme "hunttaria" tiellä.

Yksi miehistä ampui heitä heti ja kuula sattui Grenieriä jalkaan. Kun Grenier ja toinen mies hyppäsivät suojaan huutaen, ampui mies uudelleen, osuen tällä kertaa hevoseen.

Sen jälkeen "hunttarit" hävisivät, tulematta katsomaan ampumisen seurauksia.

Joutui kolmannen kerran tuomittavaksi viinaksien takia

Toronto. — Harry Allen Etobicokesta, tuomittiin torstaina vuodeksi vankilaan syyllisenä autonajoon väkijuomia nauttineena. Tämä oli kolmas kerta vuoden aikana, kun Allen oli syytettynä nautiskelleena auton ajosta.

Jo aikaisemmin Allen oli tuomittu menettämään autonajolupansa.

Knowles toivorikas työttömyystilanteen korjaantumisesta

Montreal. — Canadan ammattiyhdistysliiton keskusjärjestön, CLC:n varapresidentti Stanley Knowles sanoi tiistaina täkäläisen Rotaryklubin kokouksessa, että Canadan työttömyysongelman voidaan ratkaista jos hallitus, työnantajapiirit ja ammattiyhdistysliike ryhtyy sitä yhteisvoimin ratkaisemaan.

Mr. Knowles palautti kuulijansa mieleen, että pääministeri Diefenbaker on kutsunut 22 kansallista järjestöä Ottawaan, missä ne aloittavat maanantaina kaksipäiväisen keskustelun työttömyystilanteesta.

"Ammattiyhdistysliike ei vain osallistu siihen konferensiin, vaan se tulee vaatimaan, että työttömyyskysymys tunnustetaan tämän hetken No. 1 ongelmaksi, ja että se kysymys on ratkaistava" sanoi mr. Knowles.

Puheensa yhteydessä mr. Knowles, joka on CCF:n entinen parlamentin jäsen, selitti kuulijoilleen, että Canadan työttömien määrä ei vähene koskaan neljää tai viittä prosenttia pienemmäksi, työttömien määrän voidessa nousta kymmeneen ja kahteentoista prosenttiin. Tämä on jyrkkä vastakohta sille kuin Skandinavian maissa esimerkiksi Tanskassa, on työttömien määrä vain 1 prosentti työvoimamäärästä.

Ammattiyhdistysliike ei ole kiintynyt pääasiassa vain korkeimpiin palkkoihin jäsenilleen, vaan myös maailman rauhaan ja ihmiskunnan kohtaloihin sekä elintason kohottamiseen jälellejääneissä maissa. Hän sanoi, että huomattava määrä ammattiyhdistyksen varoista käytetään Vapaiden Ammattiyhdistysten Kansainvälisen Liiton rahoittamiseen siinä mielessä, että voitaisiin kohottaa työläisten elintasoa kaikkialla maailmassa.

Kieltäen väitöksen työväestön "itsekkyydestä" mr. Knowles sanoi, että "työantajat pidättävät itselleen oikeuden olla tuottamatta joitakin tavaroita, joiden tuotantoa pidetään liian kalliina; työläisillä, joilla on kaupattavana vain kätensä ja taitonsa, tulisi olla samanlainen sananvalta myydessään palvelunsa enimmän tarjoavalle."

Leivän pyytäjille kivi eli karkoitus USAsta

"Vapaan maailman" etulinnakkeesta karkoitetaan 1 mies Suomeen ja toinen Canadaan siitä "rikoksesta" että pyysivät 30 v. sitten leipää

Portland, Que. — Täällä on nousemassa protestiliike siitä kun viranomaiset aikovat karkoittaa kaksi miestä, jotka ovat eläneet miltei koko ikänsä tässä kaupungissa.

Yksi heistä on 55-vuotias kirvesmies, Hamish Mackay, joka tuli Yhdysvaltoihin Canadasta 21-vuotiaana.

Toinen on 51-vuotias maalari, William Mackie, joka tuli Yhdysvaltoihin 8 kuukauden ikäisenä vauvana ja on asunut koko idänsä Portlandissa, lukuunottamatta sitä aikaa jonka hän palveli Yhdysvaltain armeijassa toisessa maailmansodassa.

Hamish Mackay on aikomus karkoittaa Canadaan ja William Mackie, joka ei osaa puhua suomea, ja jolla ei ole edes sukulaista Suomessa, karkoitetaan Suomeen. "Körökyytiä" pitäisi annettaman heille tänä sunnuntaina.

Heidän "rikoksensa" on se, että he osallistuivat noin 30 vuotta sitten suurina nälkävuosina työttömien toimintaan vaatien työtömille avustusta ja työttömyysvakuutuksen turvaa. Se oli 30-luvulla täysin laillista toimintaa Yhdysvalloissakin ja sen toiminnan perusteella on siellläkin nyt työttömillä jonkinlainen turva.

Mutta vuonna 1949 hyväksyttiin "vapaan maailman" esikunnassa, Yhdysvalloissa, ns. McCarran laki, minkä mukaan myös 30-luvun nälkäisten työttömien järjestö julistettiin "subversiiviseksi järjestöksi"!

Tämän 20 vuotta taannehtivasti voimaanastuneen "lain" mukaan on nyt tarkoitus karkoittaa nämä työmiehet, jotka sivumennen sanoen kumpikin kieltävät koskaan kuuluneensa kommunistiseen puolueeseen.

Karkoituspäätös vahvistettiin Yhdysvaltain korkeimmassa oikeudessa äänin 5—4. Vähemmistöryhmän edustaja, tuomari William O. Douglas sanoi, että ne kaksi "entistä kommunistia" (ilmiantajiksi antautunutta nykyaikaista Juudas Iskariottia — Vapaus), jotka todistivat Mackieta vastaan, kertoivat hänen sanoneen, että hän (Mackie) oli nälkävuosina työttömien toimintaan osallistuessaan kiintynyt "vain leipäkysymyksiin".

"Miestä, joka on elänyt täällä koko ikänsä ei pitäisi lähettää maanpakolaisuuteen. . ." sanoi tuomari Douglas.

Karkoituksen uhan alaisena olevien puolustusasianajajat esittivät keskiviikkona viimehetken vetoomuksen liittovaltion piiroikeuteen McCarran lain perustuslakivastaisuuden pohjalla. Asianajajat pyysivät estetuomiota karkoituksen ehkäisemiseksi.

Mackie, joka "päätti" 8 kuukauden ikäisenä sylivauvana tulla Suomesta Yhdysvaltoihin ja selittää ettei hän osaa edes puhua suomenkieltä, on yrittänyt monta kertaa saada itselleen Yhdysvaltain kansalaisoikeudet, mutta ne on häneltä kielletty siksi kun hän osallistui miljoonien muiden amerikkalaisten kanssa nälkävuosien taisteluun työttömien hädänalaisten aseman lieventämiseksi.

Luterilainen kirkko vaatii a-pommikokeiden lopettamista

Kristityillä oikeus osallistua muiden kanssa toimintaan rauhan säilyttämisen hyväksi

Atlantic City. — Täällä pidetty Amerikan Yhdistyneen Luterilaisen Kirkon vuosikokous päätti keskiviikkona esittää maailman valloille vetoomuksen, että lopetettaisiin kaikki ydinaseiden kokeet riittävän tarkastuksen ja valvonnan alaisuudessa.

Samalla kertaa tämä luterilainen kirkolliskokous esittää, että nykyistä vapaaehtoista ydinaseiden kokeilukieltoa tulisi jatkaa siihen asti kunnes tulee tehdyksi kaikki mahdollinen pysyvän kieltosopimuksen aikaansaamisen hyväksi.

Tämä vetoomus ydinasekokeiden lopettamisen puolesta sai suuren enemmistön kannatuksen tässä Yhdistyneen Luterilaisen Kirkon 22sssa kirkolliskokouksessa (niitä pidetään joka toinen vuosi) missä oli kaikkiaan noin 700 edustajaa. Kirkolliskokouksen vetoomuksessa selitetään, että ydinaseiden kokeiden lopettamissopimus ja näiden kokeiden järjestämisestä pidättyminenkin, auttaisi ihmiskunnan terveystilannetta ja antaisi mahdollisuuden kokeilla kansainvälisen valvonnan mahdollisuuksia mikä on tärkeätä aseistuksen vähentämisen yhteydessä.

Samalla kertaa vetoomuksessa sa-

Jatkuu 4:llä sivulla

Harold Wilson on ryhtynyt Gaitskellin vastaehdokkaaksi

Lontoo. — Harold Wilson, Britannian labour puolueen oppositioryhmän talousasiain puhemies ilmoitti torstaina, että hän asettuu Hugh Gaitskellin vastaehdokkaaksi puolueen johtajan vaaleissa, jotka suoritetaan ensi viikon keskiviikkona.

Valinnan suorittaa labour-puolueen parlamenttiryhmä, joka käsittää 256 jäsentä.

Wilsonin asettuminen ehdokkaaksi puolueen johtajan tehtävään tulee kärjistämään taistelua määräysvallasta Britannian labour-puolueessa. Aikaisemmin tässä kuussa pidetyssä puolueen vuosikokouksessa joutui Gaitskellin johtama oikeistoryhmä tappiolle äänestettäessä ydinpommikysymyksestä.

Ensi keskiviikkona suoritettavan johtajavaalin tulos tullaan ilmoittamaan vasta marraskuun 2 pnä.

Ranska ei häiritse NLn avustuslaivaa

Pariisi. — Ranska ei tule protestoimaan sen johdosta kun Neuvostoliitosta lähetetään tavaroita Tunisiassa oleville Algerian pakolaisille, sanoi eräs ulkoministeriön puhemies viime keskiviikkona.

"Se on pakolaisten auttamista ja siitä on tiedoitettu Kansainväliselle Punaiselle Ristille. Sikäli kuin me tiedämme kysymyksessä ei ole sotamateriaalien lähetys", sanoi hän sanomalehtimiehille.

Austraalialainen ja brittiläinen saivat Nobel-palkinnon

Tukholma. — Nobelin lääkintätieteen palkinto v. 1960 on päätetty antaa yhteisesti austraalialaiselle ja brittiläiselle lääkärille koska he ovat voittaneet esteet siirtää kudoksia yhden henkilön ruumiinosasta toiseen henkilöön, tiedoitettiin täällä torstaina.

Palkinnon saajat ovat Sir Frank Macfarlane Burnet, Melbournessa sijaitsevan Walter and Eliza Hall Instituten lääkintätutkimuslaitoksen johtaja ja tri Peter B. Madwar.

Canadan ja Kuuban välinen kauppa voi nyt lisääntyä

Yhdysvalloissa kaavaillaan kuitenkin, että Canadankin kauppa kärsii USAn edesottamuksista

Ottawa. — Yhdysvaltalaisten yhtiöiden canadalaiset alayhtiöt ovat vapaina Yhdysvaltain kauppasaarron säädöksistä Kuubaa vastaan, mutta liittohallituksen sanotaan melko varmasti huolehtivan siitä, ettei Canadaa käytetä "takaovena" yhdysvaltalaisten tavarain lähetyksessä Kuubaan.

Canadan pääministeri Diefenbaker lausui tiistaina, että Canada ei tule yhtymään Yhdysvaltain kauppasaartoon Kuubaa vastana. Tämän perusteella canadalaiset virkailijat olettavat, että Canadan suhteellisen pieni kaupankäynti Kuuban kanssa tulee tuntuvasti lisääntymään.

Kuuban lähetystön charge d-affairs, Manuel Stolik esitti täällä keskiviikkona mielipiteen, että huhut Kuuban lähetystön henkilökunnan lisäämisestä volvat hyvinkin toteutua.

Yhdysvaltain hallitus on sikäläisen "kaupankäynti vihollisen kanssa" lain perusteella estänyt yhdysvaltalaisten yhtiöiden canadalaisyhtiöt kaupankäynnistä esimerkiksi Kiinan kansantasavallan ja Pohjois-Korean kanssa.

Yhdysvalloissa astui keskiviikkona voimaan määräys, jonka mukaan Kuubaan ei saa lähettää mitään yhdysvaltalaisia tuotteita vissejä lääkkeitä ja lääkevälineitä lukuunottamatta — mutta tämän määräyksen ei sanota nykyiselläänkäsittävän Canadassa valmistettavia yhdysvaltalaisten yhtiöiden tuotteita.

Liittohallituksen arvellaan kuitenkin huolehtivan siitä, että Yhdysvalloissa valmistettua tavaraa ei voida kuljettaa Canadan kautta Kuubaan.

Saatujen tietojen mukaan Kuuba on tähän mennessä maksanut käteisellä Canadasta ostamansa tavarat.

Washington. — Vaikka Canadan pääministeri Diefenbaker on sanonut, että Canadan hallitus ei tule järjestämään minkäänlaista kauppasaartoa Kuubaa vastaan, niin täällä ollaan kuitenkin sitä mieltä, että Yhdysvaltain Kuuba-vastainen kauppasaarto tulee aiheuttamaan ongelmia ja kauppahäiriöitä myös Canadalle.

Saadakseen Yhdysvalloista aikai-

Jatkuu 4:llä sivulla

KUUBA ESITTÄNYT NYT HYÖKKÄYSSYYTÖKSEN

Pyytää YKta käsittelemään välittömästi valitukset Yhdysvaltain hyökkäyksestä

United Nations. — Kuuba on nyt esittänyt YKlle virallisen syytöksen siitä että Yhdysvallat on syyllistynyt hyökkäystoimiin Kuubaa vastaan.

Kuuban toimesta on aikaisemminkin arvosteltu terävästi Yhdysvaltain edesottamisia. Esim. Kuuban pääministeri Fidel Castro arvosteli nelituntisessa puheessaan YKn yleiskokouksen istunnossa hyvinkin terävästi Yhdysvaltoja, mutta hän ei esittänyt silloin virallista valitusta hyökkäystoimenpiteistä Kuubaa vastaan.

Mutta Kuuban ulkoministeri Raul Roa on nyt lähettänyt YKn yleiskokouksen presidentille, Frederick H. Bolandille virallisen syytöskirjelmän USAn hyökkäystoimenpiteistä Kuubaa vastaan. Samalla kertaa Kuuban hallitus vetoaa siihen, että asiasta keskustellaan viivyttelemättä, ja että yleiskokous antaisi "vakavan huomion näille syytöksille".

Kuuban kirjelmässä — jonka kopiot on jaettu YKn jäsenmaille mm. syytetään, että suuri lentokone, missä oli Pohjois-Amerikan merkit, lensi syyskuun 29 pnä Kuuban alueella ja pudotti suuren määrän kivääreitä, konekivääreitä, kranaatteja ja karttoja. Syytöskirjelmässä sanotaan, että tämä kone oli lentänyt lähellä Escambre-nimistä kauppalaa Las Villas-maakunnassa, ja että sen tarkoituksena oli aseistaa "hyökkäyksen" etujoukoksi "vallankumousryhmä".

United Nations. — Neuvostoliiton valtuuskunta antoi keskiviikkona kannatuksensa Kuuban syytöksille, että Yhdysvallat on syyllistynyt hyökkäyksiin Kuubaa vastaan ja valmistelee nyt laajakantoista hyökkäystä Kuubaan.

Neuvostoliiton YKn valtuutettu, Valerian A. Zorin sanoi aseistariisumiskysymyksestä keskusteltaessa poliittisen komitean kokouksessa, että tiistai-iltana esitetty Kuuban valitus Yhdysvaltoja vastaan osoittaa, jotta Yhdysvallat seuraa avoimen sotilasprovokation ohjelmaa rauhantahtoisia maita vastaan.

Kuuba on vaatinut, että yleiskokous käsittelisi välittömästi Kuuban syytöksiä sen sijaan että se lähetettäisiin johonkin komiteaan tutkittavaksi.

VIIME TIEDOT

Washington. — Yhdysvaltain hallitus kutsui torstaina lähettiläänsä epämääräiseksi ajaksi pois Kuubasta. Samalla kertaa vakuutettiin kuitenkin, että Yhdysvaltain tarkoitus ei ole katkaista diplomaattisia suhteita Kuubaan.

Leopoldville. — Kongolaisen Leopoldville-maakunnan kuvernööri Cleophas Kamitatu sanoi torstaina, että hän julistaa mainitun maakunnan "itsenäiseksi" ellei "voimamieshallitsija" eversti Joseph Mobutu saa sotajoukkojaan kontrolliin 48 tunnin kuluessa. Kamitatu syyttää, että Mobutun sotajoukot ovat sekasorron aiheuttajina, että ne ryöstävät, raiskaavat ja tekevät muuta omavaltaisuutta mielensä mukaan. Myös YK:n pääsihteeri Dag Hammarskjöldin kerrottiin torstai-iltana sanoneen, että Mobutun armeija on pelkkä kuriton lauma.

Ottawa. — CCF:n kansallinen johtaja Hazen Argue esitti torstaina puolueensa ohjelman työttömyystilanteen ratkaisemiseksi. Hän suosittelee parlamentin koollekutsumista siinä mielessä että voidaan myöntää miljardin dollarin suuruinen rahamäärä teollisuuksien rakentamiseksi ja työmahdollisuuksien varaamiseksi. Tällä miljardilla pitäisi tuottaa teollisuuslaitoksia rannikkomaakuntiin, rakentaa öljy- ja kaasuputkilinjoja, kehittää kulutustavarateollisuuslaitoksia ja vähentää kauppatappiota Yhdysvaltain kanssa.

Aseistariisunta on hetken tärkein tehtävä -- Hrushtshev

NL:lla on atomivoimakäyttöisiä vedenalaisia joiden varusteisiin kuuluu ydinaseita

Moskova. — NLn pääministeri Hrushtshev sanoi täällä pidetyssä suuressa kansankokouksessa, mihin osallistui 12,000 ihmistä, että "aseistariisumiskysymys on meidän aikakautemme tärkein kysymys". Samalla hän syytti länsivaltoja siitä, että ne vastustavat kaikkia käytännöllisiä toimenpiteitä aseistariisunnan hyväksi. Länsivallat haluavat "neuvotteluja" tästä asiasta vain siksi, että voisivat harhauttaa ihmisiä ja peittää varustelukilpailunsa, selitti puhuja.

Esittäessään raportin 25-päiväiseltä vierailultaan New Yorkissa, pääministeri Hrushtshev selitti, että Neuvostoliitto saavutti huomattavaa menestystä YKn yleiskokouksessa. Hän esitti toistamiseen ajatuksen, että YKn päämaja tulisi siirtää pois New Yorkista.

Puhuen aseistariisumiskysymyksen ensisijaisuudesta pääministeri sanoi, että jos valtojen päämiehet kokoontuvat YKn yleiskokouksen ylimääräiseen istuntoon, mikä hänen käsityskantansa mukaan on tarpeellista kutsua "ensi vuoden maalis-huhtikuussa ja sopivat yleisen ja täydellisen aseistariisumisen peruskysymyksistä "silloin voidaan jättää sopimuksen yksityiskohtien järjestely jollekin pienemmälle elimelle."

Puhuessaan siitä miten Yhdysvallat jatkaa edelleen hyökkäysohjelmaansa Hrushtshev sanoi maltillisesti ja harkitusti:

"Amerikan lehdistössä oli äskettäin uutistieto että Pentagon on päättänyt lähettää atomipommikärkisillä ohjuksilla varustettuja vedenalaisia Itämerelle, lähelle Neuvostoliiton rantoja. Amerikan kenraalit ja amiraalit eivät voi olla tietämättä, että meillä myös on atomivoimakäyttöisiä vedenalaisia mitkä on varustettu ohjuksilla."

Ja varoittaen amerikkalaisia kenraaleja uusista provokatioista pääministeri Hrushtshev sanoi, että Neuvostoliitto ei tule lähettämään näitä atomikäyttöisiä vedenalaisiaan Yhdysvaltojen rannikkojen läheisyyteen "sillä se olisi rikollista sodan partaalla seikkailun politiikkaa."

TYÖTTÖMYYSTILANNE VAKAVA CANADASSA

Työttömien määrä oli syyskuussa paljon suurempi kuin vastaavana aikana 1959

Ottawa. — Vaikka työttömien määrä väheni syyskuun puolivälliin mennessä 25,000 hengellä edellisen kuukauden tilastoihin verraten, niin syyskuussa oli kuitenkin työttömiä 102,000 enemmän kuin vastaavana aikana v. 1959.

Syyskuun puolivälissä oli tilastotoimiston (DBS) mukaan 327,000 työtöntä, ollen nyt työttömiä enemmän kuin milloinkaan ennen syyskuussa toisen maailmansodan päättymisen jälkeen.

Nämä tilastot saatiin juuri nyt jolloin valmistellaan lokakuun 24 pnä liittohallituksen johdolla kokoontuvaa 22:n kansallisten järjestön työttömyyskonferenssia. Tässä kaksipäiväisessä konferenssissa keskustellaan uhkaavasta työttömyystilanteesta.

Syyskuussa tapahtunut työttömien määrän vähentyminen ei kuitenkaan antanut suurtakaan toivoa siitä, etteikö ensi talven työttömyystilastot nouse ennätystasoon sodanjälkeiseltä ajalta. Työvoimamäärään nähden työttömien prosentuaalinen suhde oli elokuussa 5.3 ja syyskuussa 5.1 prosenttia. Vastaava prosenttiluku vuosi sitten syyskuussa oli 3.6.

Työttömien lukumäärä lisääntyi kaiken lisäksi myös viime vuoteen verraten siten, että kun elokuussa oli 83,000 työtöntä enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna, niin nyt syyskuussa oli 102,000 työtöntä enemmän kuin vuosi sitten syyskuussa.

Syyskuussa työttöminä olleista oli 268,000 miestä ja 59,000 naista. Noin 70 prosenttia työttömistä oli ollut työttömänä vähemmän kuin 4 kuukautta, 14 prosenttia 4-6 kuukautta ja 15 prosenttia yli 6 kuukautta.

Oppilaiden mentyä takaisin kouluun ja elonkorjuun päätyttyä Canadan koko työvoimamäärä väheni elokuusta syyskuuhun siirryttäessä 149,000 hengellä, ollen se syyskuussa 6,474,000, eli 183,000 enemmän kuin vuosi sitten syyskuussa. Työssäolevia canadalaisia oli syyskuussa 6,147,000.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd. at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25	3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80	
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25	

Onko asia todella niin?

Puhuessaan Ranskan kansalliskokouksen istunnossa, missä keskusteltiin presidentti de Gaullen atomipommiohjelmasta, entinen pääministeri Paul Reynaud sanoi uskovansa, että "Yhdysvallat antaa atomipommeja NATOlle". Hän esitti käsityskannalleen seuraavan hätkähdyttävän perustelun:

"Minä oletan, että tämä (atomipommien anto NATOlle) toteutetaan presidentti Eisenhowerin päätöksen perusteella heti (Yhdysvaltain) presidenttivaalien jälkeen . . ."

Onko asia todella niin? Kuvaavaa on, että tätä tunnetun ranskalaisen politikon lausuntoa ei ole ainakaan tähän mennessä Washingtonissa kielletty. Voidaanko siitä vetää sellainen johtopäätös, että valtiolla on myöntymisen merkki?

Ja jos Yhdysvallat antaa NATO-liiton käyttöön ja kontrolliin atomipommeja, kuten mr. Reynaud sanoi Ranskan kansalliskokouksessa, niin se tarkoittaa muun ohella sitä, että Länsi-Saksan kostosodan humalassa elävät imperialistit saavat tämän hirveän tuhoaseen "käyttöönsä ja kontrolliinsa". Jos näin tapahtuu, mitä tulee tapahtumaan sen jälkeen?

Meille on sanottu, että kolmen ns. atomivallan kesken on äärettömän vaikea päästä sopimukseen ydinaseiden kokeiden lopettamisesta sekä ydinasevarastojen hävittämisestä. Mutta kuinka paljon vaikeammaksi tuleekaan tällaisen tuiki tärkeän sopimuksen teko silloin, jos näitä hirveitä joukkotuhoaseita annetaan kymmenkunnalle muulle maalle, mukaanlukien Länsi Saksan sotaiselle militarismille?

* * *

Valitettavasti mr. Reynaudin lausunto ei ole ainoa vihje siitä, että Yhdysvaltain valtapiirit pyrkivät kaikkeen muuhun mutta ei ydinaseiden käyttömahdollisuuksien rajoittamiseen ja niiden hävittämiseen.

Yhdysvaltain taantumuspovariston mieliaiheena on puhua ydinaseiden "maanalaisten kokeiden" aloittamisesta. Se on kuulema aivan välttämätöntä Yhdysvaltain "turvallisuudelle". Mutta kysymys on ilmeisesti paljon suuremmasta kuin joistakin "pienistä maanalaisista kokeiluista". Esimerkiksi Lontoon Daily Mail huomautti niistä, että vain "harvat asiantuntijat Washingtonissa peittelevät vakaumuksiaan siitä, että ydinaseiden kokeiden uudelleen aloittaminen, vaikkapa vain pienten maanalaisten kokeiden muodossa, tulee johtamaan suuriin kokeisiin atmosfäärissä.

Me saamme lukea miten Yhdysvaltain sotasihteeri Thomas Gates pitää tulisia palopuheita ydinaseiden kokeiden aloittamisen puolesta. E. Teller, jota sanotaan siellä "vetypommin isäksi", on kovasti ydinaseiden kokeiden kannalla väittäen, että niiden kokeilujen valvontaa ei voida toteuttaa vielä ainakaan kymmeneen vuoteen.

Yhdysvaltain äärioikeiston lehdistö tekee jatkuvasti syvämuokausta saadakseen ns. yleisen mielipiteen hyväksymään ydinaseiden kokeilujen uudelleen aloittamisen ja sitä tietä ydinasevarustelun edelleen kiihoittamisen. Hyvin tunnettu sanomalehtimies J. Alsop kirjoitti New York Herald Tribunessa äskettäin: "Ennen Valkoisesta talosta lähtöään tekee presidentti Eisenhower vielä yhden tärkeän päätöksen" — Rauhan tai aseistariisumisenko hyväksi? Eihän toki! Se on päätös ydinasekokeiden uudelleen aloittamiseksi!

Lontoon Daily Mail tiedoitti lokakuun 6 pnä Washingtonista, että "hänen lähimmät henkilökohtaiset neuvonantajansa painostavat presidenttiä kovasti atomivoimahallinnosta ja Pentagonista (sotapäämajasta) käsin."

* * *

Kun tällaista tekstiä tulee virtanaan Yhdysvalloista, niin silloin on suhtauduttava vakavasti ranskalaisten johtavien politiikkojen "ennusteluihin" että presidentti Eisenhower antaa heti vaalien jälkeen atomiaseita NATO-liiton jäsenmaille.

Viimeaikaiset käytännön kysymykset antavat vielä lisäpontta puheille ja kirjoituksille, mistä on ylempänä eräitä lainauksia. Vähänkin läheisempi asiaan tutustuminen osoittaa, että presidentti Eisenhower on viimeaikoina toiminut entistä herkemmin sotaisten kenraalien ja muiden tulennielijäin vaatimusten mukaisesti. Sitä kuvaa U-2-vakoilukoneen lähettäminen Neuvostoliittoon huippukokouksen Pariisin kokouksen aattona ja viimeksi NATOn provokatiomaiset sotamanööverit juuri YKn yleiskokouksen 15:sta istunnon alkaessa jne.

Tässä tilanteessa ovisi Ottawa vaikuttaa järkiinnyttävästi Yhdysvaltain kuumapäihin julistamalla, että Canada ei halua olla missään tekemisissä jänkkien atomipommien kanssa, että Canada vastustaa jyrkästi ydinasekokeiden uudelleen aloittamista ja että Canada vaatii Yhdysvaltain hallitusta suostumaan viipymättä viimeinkin ydinasekokeilujen kieltoon, ydinaseiden pannaan julistamiseen ja kaikkien ydinasevarastojen hävittämiseen tiukan ja tehokkaan kansainvälisen kontrollin alaisuudessa.

"Joka tuulta kylvää hän..."

Salisburysta, Etelä-Rhodesiasta viimepäivinä saapuneet uutistiedot osoittavat, että siellä on odotettavissa suurempia vihan ja suuttumuksen purkauksia, ellei tilanteeseen tehdä pikaista korjausta.

Välittömänä hälyyntyneisyyden aiheuttajana on ns. Moncktonin raportti, mikä annettiin Lontoossa julkisuuteen vähän toista viikkoa sitten. Tässä Rhodesia—Njassamaan liittovaltion tulevaisuutta käsittelevässä raportissa myönnetään melko avoimesti, että nykyinen komento ei voi pitkää aikaa kestää.

Mutta nähtäväksi jää, voiko ja haluaako Englannin hallitus tilanteen korjata aikanaan.

Tosiasia nimittäin on, että Rhodesia ja Njassamaan liittovaltio on Britannian imperialismin rumien jälkien yksi epäonnistunut koristelukukka. Siellä on toteutettu vähän "sievemmällä" tavalla valkoisten herrasvaltaa mustaihoisten alkuasukkaiden kurissapitämiseksi noin seitsemän vuotta.

Mainitun liittovaltion hallitusohjeet ovat lujasti valkoisten käsissä, vaikka neekereitä on siellä 20-30 kertaa enemmän kuin brittiläisperäisiä valkoihoisia. Ja mustaihoisia on pidetty koko ajan valkoisten herrain nuhteessa ja kurissa "kovankäden oikeudella". Totta on, että siinä on annettu väestön suurelle enemmistölle, eli mustaihoisille alkuasukkaille peräti 12 paikkaa 59:stä!

Mutta paljon "anteliaampia" ovat valkoiset herrat hallitsijat olleet neekereitä kohtaan "täysihoidon" varaamisessa — vankiloissa.

Viimeksitulleissa uutistiedoissa kerrotaan että valkoihoisista muodostettuja "kodinturvajoukkoja" on lähetetty Etelä-Rhodesian kaupunkien ja kauppalain lähettyvillä olevien neekerikylien liepeille. Ja vaikka mitään varsinaisia kahakoita ei ole, ja hyvin aseistetut "kodinturvajoukot" ovat olleet, niin kaikki merkit viittaavat kuitenkin siihen, että Etelä-Rhodesian kanta-asukkaat suhtautuvat hyvin kylmäkiskoisesti näihin kutsumattomiin vieraisiin.

Kaiken kukkuraksi Rhodesia—Njassamaan liittovaltion valkoihoinen päämies julistaa rotusyrjintäteoriaansa kuin mitäkin jumalansanaa selittäen, että tulkoon mitä tahansa, pieni valkoihoisten vähemmistö pitää hallitusohjeet lujasti omissa käsissään.

Selvää on, että valkoinen siirtomaakomento istuu ruutitynnyrin päällä sielläkin, sillä kuten sanotaan "ken tuulta kylvää, hän myrskyä niittää".

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mr. Kalle Perä, Albern, B. C. täyttää torstaina, lokakuun 27 pnä 80 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

YLEISÖN KIRJE

"NIMETÖNTÄ" KOMMUNISTIA TUSKIN ON MISSÄÄN!

Arvoisa toimittaja:

Huomiotani on kiinnitetty Vapaudessa lokakuun 20 pnä julkaistun "yleisön kirjeeseen" minkä otsikkona oli "Todellisuus tarua kummempi".

Kirjoittaja pitää lähtökohtana Torontossa ilmestyvän suomenkielisen lehden julkaisemaa kirjettä, minkä todenperäisyyttä on syytä epäillä. Torontolaislehden kertoman mukaan joku — ilmeisesti nimetön — työnjohtajana tai "supina" oleva "kommunisti", kuten kerrotaan oli evännyt kirjoittajalta työhönpääsymahdollisuuden siksi kun hänellä, työnhakijalla, ei ollut kommunistipuolueen jäsenkorttia taskussaan?

Täl'aisia yleispiirteisiä "syytöksiä" nimettömiä henkilöitä vastaan voi tietenkin tehdä kuka tahansa. Entisenä metsätyöläisenä minä voin esimerkiksi sanoa: "Minut erotettiin työstä eräältä BCn metsäkämpältä siksi kun jaoin toisille työläisille sellaisia lehtiä, mistä työnantaja ei tykännyt."

Kuka tahansa voi tehdä samantapaisia yleispiirteisiä "syytöksiä". Kukaan ei voi niiden perusteella tutkia mitään eikä tiukan tullen todeta mitään. Minun esittämäni esimerkin kohdalta on tosi siten, että voin siitä esittää nimiä, ja aikamääriä niin että asiaa voidaan todistaa. Mutta voiko ko. torontolaislehden kirjeenvaihtaja menetellä samoin?

Canadan kommunistisen puolueen jäsenenä ja toimitsijana minä pyydän saada lausua arvoisassa lehdessänne mielipiteeni — vaikka en olekaan torontolainen enkä tunne Toronton asioita yksityiskohtaisemmin — että meidän puolueessamme, Canadan kommunistisessa puolueessa, ei ole sellaista nimetöntä eikä nimellistäkään "supia", joka olisi kieltänyt keneltäkään työpaikkaa sillä perusteella, että työnhakijalla ei ole kommunistipuolueen jäsenkorttia. Jos olen väärässä, niin arvoisa torontolaislehden kirjeenvaihtaja voi ystävällisesti julkaista lehdessään ko. kommunistipuolueen jäsenkorttia kantavan "supin" ja hänen työmaansa nimet sekä tapahtuma-ajat, että voidaan asiaa perätä. Mikäli tällaista selvää "henkilöpaljastusta" ei tule, silloin on lukijoilla oikeus vetää asiasta omat johtopäätöksensä.

Lopuksi haluaisin kuitenkin esittää toivomuksenani, että niin tärkeätä osaa kuin yksilökysymykset vievätkin, meidän työtätekevien tulisi nousta niiden yläpuolelle ja etsiä riitojen asemesta keinoja miten voisimme yhteisvoimin edistää omaa asemaamme taloudellisesti, sosiaalisesti, ja kulttuurisesti.

— Osmo Lahti, Sudbury.

Kuuban konsulia pahoinpidelty Yhdysvalloissa

Miami. — Kuuba on kutsunut kotiin Miamissa toimineen pääkonsulinsa sen johdosta kun hän joutui kuubalaispakolaisten toimesta raa'an pahoinpitelyn kohteeksi viime torstaina.

Pääkonsuli Abelardo Leon Blanco vietiin sairaalaan hoidettavaksi sen jälkeen kun huligaanit mellastivat hänen toimistossaan, särkivät siellä huonekalut ja pieksivät häntä armottomasti. Saatuaan ensiapua, pääkonsuli Blanco pääsi pois sairaalasta. "Minä olen tyrmistynyt ja yllättynyt siitä, että tällainen pahoinpitely voi tapahtua Yhdysvalloissa", sanoi hän selittäen, että Kuuban hallitus on käskenyt hänen tulla heti kotiin.

Samaan aikaan tiedoitettiin, että Kuuban YKn valtuuskunnan eräs jäsen, neiti Teresa Casuso on erotettu toimestaan. Neiti Casuso on puolestaan selittänyt, että hän on päättänyt itse erota toimestaan.

Laosin hallitus horjuu puolueettomuuskannassaan

Vientiane. — Prinssi-pääministeri Souvanna Phou pani tiistaina laskuvarjojoukkojen kapteeni Kong Len kotiarestiin ilmeisesti siinä mielessä, että hän voisi tyydyttää Yhdysvaltoja sanoen, että hän "ei ota ohjeita keneltäkään".

Kong Le järjesti elok. 9 pnä vallankaappauksen, minkä avulla syöstiin vallasta amerikkalaismielinen hallitus ja muodostettiin prinssi Phoun johdolla puolueettomuusohjelmaa seurannut hallitus.

Pääministeri Phou sanoi, että kapteeni Len kotiarestirangaistusta ei todennäköisesti panna täytäntöön, mutta se menee mustana tahrana hänen kirjoihinsa. Le sai 15 vuorokautta kotiarestia siitä, että hän oli antanut liian innokkaan tervetuliaisvastaanoton Neuvostoliiton ensimmäiselle Laosin lähettiläälle, lähettiläs A. N. Abramoville.

Yhdysvaltain otaksutaan tervehtivän lämpimästi Le:ta vastaan annettua kotiarestimääräystä. Yhdysvalloissa on ilmaistu lisääntyneessä määrässä huolestuneisuutta Le:n vaikutusvallan kasvusta.

Heti näiden tapahtumien jälkeen tiedoitettiin Washingtonista, että Yhdysvallat rupeaa antamaan uudelleen finanssiapua Laosille, sillä useimmat vastoinkäymiset on siellä (Laosissa) saatu ratkaistuksi. Suurin osa Yhdysvaltain Laosin avusta menee Laosin kuninkaallisen armeijan sotilaiden ja upseerien palkkojen maksuun.

Pappien lähetystö Washingtoniin anomaan Sobellin vapauttamista

Kaksikymmentäviisi pappia käsittävä lähetystö, edustaen eri uskonnollisia suuntia, matkustaa Washingtoniin, D. C., anomaan Valkoisessa Talossa Morton Sobellin vapauttamista.

Sobell pantiin syytteeseen salaliitosta tarkoituksella harjoittaa vakoilua. Hänen nimensä yhdistettiin siihen syytteeseen, joka oli nostettu Ethel ja Julius Rosenbergia vastaan ja hänet tuomittiin 30 vuoden vankeuteen mitä hatarimmilla ja epäilttävimmillä todistuksilla.

Sobellin vapausanomus, jossa oli 2,500 allekirjoittajaa, jätettiin presidentin virastoon. Tämä on Amerikan papiston anomus ja sen allekirjoittajina on yksinomaan kirkonmiehet.

Washingtonissa kysymyksessä olevat papit yrittävät saada tavata oikeusdepartmentin virkailijoita, omia kongressin jäseniä ja senaattoreita.

Sobell vangittiin Meksikossa ja salakuljetettiin Yhdysvaltoihin, jossa 10 vuotta sitten tuomittiin 30 vuodeksi vankilaan. Monet tunnetut tiedemiehet, papit, lakimiehet, taiteilijat ovat pyytäneet uutta oikeudenkäsittelyä Sobellille uskoen hänet tuomitun joko syyttömästi taikka että hänelle annettu tuomio on liian ankara.

Tunnettu amerikkalainen atomiantuntija ja Nobelin palkinnon saaja tri Harold G. Urey sanoi Sobellin asiasta:

"Olen hämmästynyt kuinka vähän puhuttiin Sobellin oikeudenkäynnistä."

Noin 1,000 eri uskontosuuntiin kuuluvaa pappia on anonut Sobellin vapauttamista. Amerikan Rabbien Keskusjärjestö pyysi äskettäin presidentti Eisenhowerin tutkimaan Sobellin tuomiota ja Alcatrazin vankilan, jossa Sobell on ollut kärsimässä tuomiotaan, protestanttinen pappi Peter McComarck sanoi äskettäin:

"Mitä enemmän minä tutkin asiaa sitä vakuutetummaksi tulin tämän miehen syyttömyydestä. Olen erittäin kiintynyt tähän asiaan ja suoraan sanoen tunnen häpeää siitä miten yleinen mielipide, joka johtui McCarthyn aikaisesta hysteriasta, voi niin paljon vaikuttaa maamme oikeuslaitokseen.

"Hän on älykäs ihminen, ylevä-luonteinen, tervejärkinen ja uskonnollinen amerikkalainen, rehellinen aviomies ja isä, köyhän mutta ylevän perheen kunnioitettu poika. Menneisyys edelleenkin osoittaa, että tässä on ihminen, aiheettomasti syytetty, julmasti kohdeltu ja tuomittu hatarilla todistuksilla, jotka antoi itsetunnustanut väärän-valantekijä, edelleenkin vankilan seinien sisällä . . ."

Sobellin jutun aikana kuulustelttiin ainoastaan yhtä todistajaa, nim Max Flitcheria. Hän sanoi olleensa Sobellin kanssa 10 minuutin ajelulla ja että Sobell oli vienyt kannun erääseen paikkaan lähelle Rosenbergin asuntoa. Mitään todistusta ei olemassa mitä tässä kannussa oli eikä edes oliko se tarkoitettu Rosenbergille.

Nyt valmistetaan suuri banquetti Washingtonissa sinne saapuvalle pappien lähetystölle.

Vancouverin Sobelin komitea on lähettänyt eri puolille Canadaa postikortteja, joita kehoitetaan lähettämään presidentti Eisenhowerille ennenkuin pappien lähetystö saapuu Washingtoniin.

Tässä vetoomuksessa Eisenhowerille sanotaan:

"Osoitamme tämän anomuksen teidän virastoonne ja pyydämme vapauttamaan Morton Sobell vankilasta. Mr. Sobell on horjumatta väittänyt itsensä syyttömäksi ja hänelle annettu 30 vuoden tuomio on jyrkästi vastakkainen niille vakoilusta annetuille tuomioille sellaisille, jotka ovat syyllisyytensä tunnustaneet kuten Klaus Fuchs, Alan Nunn May ja Francis Power. Morton on palvellut vankilassa jo 10 vuotta ja jatkuva vankeudessa pito on ristiriidassa oikeuskäsityksen kanssa."

Sobellen vaimo Hellen on työskennellyt tarmokkaasti miehensä vapauttamisen puolesta ja on myöskin pyytänyt canadalaisia antamaan hänelle tukea tässä taistelussa.

MORTON SOBELL, joka kärsittyään tähän mennessä 10 vuotta vankeudessa sai ensimmäisen kerran pukeutua siviilivaatteisiin tämän kuvan ottamista varten.

Jagalan leirin murhamiehiä edelleenkin vapaalla jalalla

Kirj. MARK FRANK

Moskova. — Kuinka paljon enemmän Alexander Laakin kaltaista on Canadassa — joille Ottawa on antanut puhtaan maineen ja kansalaispaperit?

Laakin itsemurha ei päätä tätä surullisen kuuluisaa asiaa eikä monta muutakaan, joita tutkitaan.

Alkköön kukaan ajatelko näitä sanoja joutavanpäiväiseksi puheeksi sillä Laakin pääapulaisen juttu tulee oikeuden eteen.

Erikoisesti täällä mainitaan, että Winnipegissä asuneen "pienen estonialaisen siirtolaisen" kanssarikollisia ja seuraavia murhasta syytettyjä ja etsittäviä ovat: Stubender, Porka, Yuxanson, Vilkess, Arro, Virnurm, Krikk, Ottiker, Shtamberg, Eigi, Myalk, Klaus, Kask ja Aaman.

Nämä ovat niitä miehiä, joiden syytetään osallistuneen toimintaan Tallinnan lähellä olevassa kuolemanleirissä, jossa yli 3,000 Tshekkoslovakian, Saksan, Puolan ja monien muiden maiden fasistivastaista ihmistä julmasti murhattiin vuosina 1942—43.

Kysymyksessä ei ole "hermosota" Canadassa asuvia kunnollisia ja rehellisiä estonialaisia vastaan, kuten kylmän sodan lehdistö sanoo. Monet näistä ihmisistä syystä taikka toisesta — etsiäkseen työtä, sodan aiheuttamasta vaikutuksesta taikka pelkästä hätääntymisestä — jättivät syntymämaansa.

Mutta näiden ihmisten keskuudessa, kirkossa käypien naamion taakse piiloitettuna, on murhaajia — sotarikollisia. Heidän etsimisensä, pidättämisensä ja oikeuteen saattamisensa ei ole pelkkää oikeuden sovittamista, vaan ihmiskunnan puolustamista estämällä heitä toistamasta rikoksiaan.

Alexander Laakin asia ei ole suljettu sillä kun hänet ilmoitettiin kuolleeksi, josta neuvostoviranomaiset vaativat selvää todistusta Canadan viaronamaisilta.

Kaksi hänen kanssarikollistaan on vielä elossa. Yksi on pidätettynä. Hän on Ralf Gerrets, Laakin pääapulainen, joka on antanut Neuvostoliiton tutkijaviranomaisille kauhistuttavia todistuksia siitä miten ihmisiä murhattiin Jagalan leirillä.

Kolmosten johtaja on Ain Ervin Mere, joka äskettäin asui Leicesterissä, Englannissa ja joka oli Estonian vallankumousta edeltäneen armeijan upseeri ja Estonian "SD"-fasistisen turvallisuuspoliisin päällikkö natsien miehitysaikana.

Johtaen maasta karanneiden estonialaisten fasistien työtä hänet on useaan kertaan valittu "Britanniassa olevien estonialaisten yhdistyksen" johtokuntaan.

Neuvostoliiton viranomaiset ovat vaatineet Britannian hallituksen luovuttamaan tämän miehen, että oikeudessa voitaisiin käsitellä hänet sotarikollisena yhdessä Garrets'in kanssa.

Ralf Gerretsin antamat todistukset, häneltä saadut valokuvat murhista ja muut asiapaperit osoittavat Laakia vastaan esitettyjen todistusten paikkansapitävyyden.

Gerrets on antanut todistuksen, että Laak värväsi hänet toimeensa. Hänelle kerrottiin suunnitelmasta järjestää kuolemanleiri Jagalaan.

Sen piti olla vain tilapäistyyppinen. Molemmat menivät Riigaan osoittamaan "käytännössä" tappamistaitoaan. Heidän ohjaajansa oli SS-joukkoihin kuuluva Krause. Mutta antaa Gerretsin itse kertoa:

He matkustivat Riikaan ja sinne saavuttuaan he näkivät kuinka miehiä, naisia ja lapsia lastattiin busseihin, jotka lähetettiin teloituspaikalle.

"Me myöskin nousimme bussiin", sanoo Gerrets antamassa todistuksessaan. "Me matkustimme viisi taikka kuusi kilometriä. Kuljetusvaunut pysähtyivät aukeamalle. Lapset ja naiset määrättiin poistumaan busseista ja määrättiin riisuutumaan. Heille sanottiin, että heidät viedään kylpemään. Tämän jälkeen heidät kuljetettiin avoimen joukkohaudan partaalle, joissa oli jo ruumiita.

"Vangit määrättiin makuulle kasvot alaspäin ja 'SD'-miehet ampuivat heidät pistooleilla ja konepistooleilla. Näin itse Riian ghetton päällikön Kreusen henkilökohtaisesti ampuvan ihmisiä, kuinka Laak pyysi Krauselta automaattiasetta ja ampui 30—40 ihmistä. Kaikkiaan tällä kerralla tapettiin noin 700 ihmistä. Laak ja minä kulutimme noin neljä tuntia aikaamme siellä."

Erään kerran Laak ampui henkilökohtaisesti 25 mustalaista. Gerrets myöskin kertoi kuinka syksyllä 1942 Laak murhasi yli 20 lasta seuraavasti:

"Lapset olivat paleltumaisillaan. He olivat 5—6-vuotiaita. Heidät kuljetettiin haudan ääreen. He eivät halunneet mennä ja he itkivät ja rukoilivat . . . Otin heitä kädestä ja ohjasin hiedät hautaan. Laak tallasi lapset jalkainsa alle ja ampui heidät. Tämän jälkeen heidät haudattiin. Laak sanoi, että oli parempi tappaa lapset — he itkivät niin katkerasti . . ."

Syyskuussa 1943 Jagalan kuolemanleiri suljettiin. Laak korotettiin Obersturmfuehreriksi ja hänen uskollinen apulaisensa "SD":n päällikön ensimmäiseksi apulaiseksi.

Myöhemmin Laak nimitettiin Tallinnan keskusvankilan päälliköksi.

Laakin toverit näkivät hänet viimeksi syyskuussa 1944 Tallinnan-Baltiskyn rautatieasemalla. Hän valmistui pakenemaan Estoniasta. Gerrets, joka erehdyksessä luuli, että Jagalan murhat jäävät selville saamattomiksi salaisuuksiksi, jäi Estoniaan. Hänet vangittiin kun rikoksen jäljille päästiin äskettäin.

Laak matkusti Canadaan ja Winnipegiin. Samoinkuin monet muut hän lähetti kirjeitä Estoniaan joissa hän kertoi menestyksestään ulkomailla.

Hän tunsi itsensä turvatuksi Canadan hallituksen, siirtolaisviranomaisten ja RCMP:n huolellisen silmälläpidon alaisena, joilta hän pyysi neuvoja kun Kalevi-Liivan murhat tulivat tietoon ja kun Estonian viranomaiset ryhtyivät toimenpiteisiin saadakseen hänet käsiinsä.

Toimittaja sai uudelleen päivän vankilatuomion

Cape Town, Etelä-Afrikka. — Liberaalisen Contact-julkaisun toimittaja Patrick Duncan tuomittiin tiistaina uudelleen päiväksi vankilaan siitä kun hän kieltäytyi ilmoittamasta erään poliittisluontoisen kirjoituksensa alkulähdettä. Duncan on jo palvellut kaksi kahdeksan päivän vankilatuomiota artikkelista "Etelä-Afrikan kommunismi", mikä julkaistiin Contact-julkaisussa elokuun 27 pnä.

Valkoisten armeija Etelä-Rhodesiassa ruutitynnyrin päällä

Salisbury. — Vaikka poliisit vangitsivat Kansallisen Demokraattipuolueen (NDP) yhden johtajan viime lauantaina, afrikkalaisten ja eurooppalaisten sotilaiden välillä ei ole vielä ollut yhteenottoa. Kaksi pataljoonaa eurooppalaisia territorijoukkoja kuljetettiin viime viikolla Etelä-Rhodesian kauppaloihin.

Toisaalta ei ole kuitenkaan merkkejä siitä, että nämä valkoihoiset sotilaat olisivat onnistuneet saamiensa tehtävien toteuttamisessa varata suojaturvan peloitelluille ja hankkia itselleen hyvää tahtoa. Afrikkalaiset ovat ilman muuta pysytelleet loitolla näistä hyvin aseistetuita muukalaisista.

NDP:n entisen mainosjohtajan, Nessario Maronderan vangitseminen ei tullut yllättäen, eikä sillä ole mitään yhteyttä äskeisten mielenosoitusten kanssa. Hän meni Tanganikaan heinäkuun alussa, ennen kahakoita, ja hänen vangitsemismääräyksensä annettiin juuri siihen aikaan.

Viime viikolla hän tuli avoimesti takaisin Pohjois Rhodesian kautta kuorma-autolla, joka oli annettu lahjaksi puolueelle.

Kahden territoripataljoonan noin 1,600 valkoihoista sotilasta liittyi 2,000 miestä käsittävään armeijayksikköön, jonka tehtävänä on kitkeä pois vaikeuksia aiheuttaneet afrikkalaiskylistä Salisburyn, Bulawayon ja Gwelon lähettyvillä, missä oli kahakoita viime heinäkuussa.

NDPn pääsihteeri Enos Nkala sanoi, että nämä sotajoukot edustavat valkoihoisten herravaltaa ja aiheuttavat epäluuloja väestön keskuuteen. "Jos kommunismi vapauttaa meidät, me käytämme sitä vapautemme hyväksi", kerrotaan hänen sanoneen.

SITÄ JA TÄTÄ

HYVÄ KOHTELU

Pienen metsäyhtiön "Isoherra" neuvoi kovasti kiroilevaa työnjohtajaa puhumaan miehille kauniisti koska miehet silloin on mahdollisuus saada tekemään työtä huonommalla palkalla.

Tuli sitten taas muutamia miehiä kysymään työtä ja samalla palkkoja. Vastaukseksi karhaisi työnjohtaja:

— Nyt ei enää makseta mitään, mutta kohtelu on p—leen hyvä.

NYKYAIKAISTA

Muuan tavallinen Virtanen oli haaveillut vuosikausia omasta huvilasta. Monien ponnistusten jälkeen hän sai kokoon niin paljon rahaa, että saattoi toteuttaa unelmansa. Kun huvila oli vihdoin valmis hän pyysi työtoverinsa katsomaan ihmettä. Ja niin huvilaa sitten ihailtiin ja ihmeteltiin ja kaikki oli suorastaan kadehdittavaa.

Loppujen lopuksi muuan huvilan omistajan työtovereista tulkitsi kaikkien vieraiden ajatukset päästämällä raskaan, kateellisen huokauksen:

— Kyllä on velkaa!

PÄIVÄN PAKINA

Pietilän mietteitä hajoitustyöstä

"Pidättyväisyydelläkin täytyy olla rajansa", sanoi vanha ystävämme Pietilä, joka "kesäkireittensä" jälkeen pistäytyi jälleen toimituksessa.

Vanhan tapansa mukaan mies jutteli yhtä-ja toista terhakan eläkevaarin edesottamisista, marjamatkoista, kalastusreisuistaan, juurikasvien hoidosta ja sen semmoisista.

Mutta imaistuaan jutustelunsa lomassa kaikessa rauhassa muutamia väkeviä henkisavuja väärävartisestaan, Pietilä kysyi—että mikäsi allekirjoittanut tai joku muu ei ole kajonnut lainkaan siihen kun eräs torontolainen virkaveli oli yrittänyt "peloitella" pois yhteistoiminnan tieltä, kuten Pietilä sanoi.

Vastattuamme, että meidän tarkoituksemme on kinastella mahdollisimman vähän, että tartumme toisten kirjoituksiin vasta sitten kun epäilemme, että niillä voidaan todella jotakin herkkäuskoista jymäyttää ja että pidättymisemme tarkoituksena on jättää toisarvoiset seikat omaan onneensa, ystävämme Pietilä ilmaisi sanattoman tyytymättömyytensä.

"Katsohan veli hyvä tätä", sanoi Pietilä vetäen Vapaa Sanan numeron lokakuun 13 päivältä.

"Siinä polemisoidaan kansalaistemme yhtenäisyyttä ja yhteistoimintaa vastaan—"

"No", jatkoi hän uuden henkisavun imaistuaan, "Vapaa Sanalla on tietenkin oikeus vastustaa yhtenäisyyttä."

"Aivan oikein", myönsimme me "sillä on oikeus siihenkin tässä vapaassa maailmassa."

"Mutta miksi Vapaa Sanan täytyy turvautua olemattomaan peloitteluun?"

Me kohautimme sitten vuorostamme olkapäitä ja sanoimme juuri siinä olevan sen syyn, miksi emme ole asiasta viitsineet mitään kirjoittaa.

"Ei siitä nyt niin helpolla päästä", intti Pietilä kuitenkin. Katsohan tätä. Viitaten CSJ:n edustajakokouksen avoimeen kirjeeseen yhtenäisyyden ja yhteistoiminnan puolesta, Kiviperän Pekka yrittää ensin antaa sellaisen valheellisen kuvan, että ainoastaan CSJ:n jäseniä on joutunut RCMP:n nuuskinnan kohteeksi.

Tosiasia luonnollisesti on, että RCMP:n poliisikortistossa on jo parlamentin jäsentenkin nimiä. Yleisesti tiedetään, että RCMP:n nuuskijat ovat häirinneet kotirauhaa laittomilla vierailuillaan paljon enemmän muiden ihmisten, kuin CSJ:n jäsenten kohdalta. Laittomien poliisinuuskintojen kohteeksi on joutunut myös sellaisia kansalaisiamme, joilla ei ole mitään tekemistä eikä yhteyttä CSJn kanssa. Onpa joillekin heille esitetty sellaisia hirveitä vaatimuksia, että eivät saa esimerkiksi kansalaispapereita elleivät suostu liittymään johonkin työväenjärjestöön poliisien urkkijoina.

"Tällaista poliisiurkintaa vastaan käsittääkseni CSJn edustajakokouksessa protestoitiin. Mutta Vapaa Sana yrittää antaa lukijoilleen sellaisen kuvan, että kysymys on muka vain CSJ:n peloittelusta".

"Oikein haastateltu", myönsimme me.

"No, miksi sitten kieltäydytte asiaa selittämästä muka pidättäväisyyden nimissä?" tokaisi tavallista nopeammin ystävämme Pietilä, jatkaen jotenkin tähän tapaan.

"Tällaista valhelavastuksen jälkeen Kiviperän Pekka latelee (lukee). Toisessa rinnakkain olevassa kirjoituksissa ollaan huolestuneita kun poliisi tuppaa tarkastelemaan heidän touhujaan, ja toisessa esitellään toisille suomalaisille ryntyiden yhteenlyömistä . . . Siis avoin kirje yhteistoiminnasta on kuin kehoittaa muita ihmisiä lyömään kännynsä sontaan . . ."

"Toisin sanoen," jatkoi Pietilä Vapaa Sana on nyt kirjoittanut yhtenäisyysvastaisen sotaviirinsä yhdeksi tunnuslauseeksi, myös laittoman poliisiterrorin ihailun. Poliisinuuskinnan pelossa eivät kansalaisemme saisi mihinkään yhteistoimintaan liittyä yhteiseksi hyväkseen?"

Mitähän sanoisi tällaisesta matelevaisuudesta Suomen varsinainen kansa, jonka tunteita tulkitaan Kaarlo Kramsun kuuluisessa runossa "Tie suorin kulkee onnehen, läheltä kuolon rajaa" tai jotenkin siihen tapaan? sanoi Pietilä vielä kin korostaen, että vaikka hänkin kannattaa pidättyväisyyttä yhteisymmärryksen ssaavuttamisen hyväksi, "pidättyväisyydellään on sentään rajansa".

Luvattuamme antaa Pietilälle "puheenvuoron" asiasta. meillä ei ole mitään muuta mahdollisuutta kuin julkaista "haastattelumme" mahdollisimman yksityiskohtaisesti.

Mutta niin tosiperäisesti kuin Pietilä puheenvuorossaan asiaa selittikin, hänkin jätti huomiomatta sen tosiasian, että tärkeintä kuitenkin yllämainitussa Kiviperän Pekan pakinassa oli se, MITÄ SIINÄ EI SANOTTU. CSJ:n edustajakokous vetosi yhteistoiminnan puolesta nimenomaan **niiden hyvien tuloksien kannustamana mitä saatiin yhtenäisen Suomi-avun puitteissa ja avulla.** Yhteistoiminta Suomi-avun puitteissa edustaa todella kauneinta lehteä täkäläisten kansalaistemme historiassa. Sen tulokset puhuvat myöskin vääjäämätöntä kieltä. Totta on, että Kiviperän Pekka vastusti sitäkin yhteistoimintaa ja tuli tavallaan hammasta purren mukaan, kun kansalaistemme suuri enemmistö sellaista yhteistoimintaa halusi ja vaati. Kuvaavaa myöskin on, että Vapaa Sanalla ei ollut nyt mitään sanottavaa tästä todellisesta perustelusta yhtenäisyyden hyväksi. Se vaikeni siitä ja yritti keinotekoisesti kääntää lukijansa huomion muualle maalaamalla punapeikosta paholaisen kuvan seinälle. Tämä selittää sen, miksi emme katsoneet tarpeelliseksi moiseen kirjoitukseen kajota lainkaan—mutta kuten huomataan, ystävämme Pietilä oli ja on kaiketi tunnetulla härkäpäisyydellään edelleenkin eri mieltä asiassa. — Känsäkuora.

Arthur Rowe pukkasi EE:n Berliinissä

Berliini. — Englantilainen kuulantyöntäjä Arthur Rowe savutti ylimmän suorituksensa tällä pidetyissä kilpailuissa uuden kauden ennätyksensä Euroopan ennätykseen 19.11. Aikaisempi ennätys 18.91 oli myöskin Rowen nimissä. Ennätys syntyi Itä-Saksan ja Englannin välisessä maaottelussa.

lähtien New Yorkista toukokuun 2 päivänä saapuen Helsinkiin toukokuun 12 päivänä.

- Säästytte juna- ja laivamuutoista.
- Matkatavaranne menevät mukavasti mukananne Helsingin rantaan.
- Laivalla on erikoista suomalaista ohjelmaa; paljon hyviä ja hauskaa.

Aikaisempien vuosien Suomi-huvimatkat ovat saaneet erittäin suuren suosion. Koska kokemuksemme osoittaa, että "mattimyöhäisille" on vaikea järjestää paikkoja, kehoitamme toimimaan ajoissa ja varaamaan paikkanne niin pian kuin mahdollista matka-agenttinne kautta tai suoraan meiltä.

Matkaan sovitetaan ensi kesän vakinaisia laivalipun hintoja.

TEHKÄÄ PAIKKAVARAUKSENNE TÄNÄÄN

Swedish American Line

Ruotsin Amerikan Linjaa edustavat:

O.K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
697 BAY ST., TORONTO, ONT.
Puhelin EM. 6-9488

Ritari Agencies, Ltd.
Matkailutoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-5685

VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

KIRJOJA *kaikille*

KOTI- JA ULKOMAISTEN KIRJAILIJAIN TEOKSIA

Ross Lockridge, Jr.:
Kiihkeä lemmentarina Amerikan romanttiselta aikakaudelta.

SADEPUUN MAA

477 SIVUA HINTA SID. $3.75

● SADEPUUN MAA on värikäs kuvaus siitä amerikkalaisesta sukupolvesta, jonka sieluissa kamppailevat suuret ihanteet ja väkevät intohimot — vastakkaiset voimat, jotka syöksyvät koko maan sisällissotaan. Romaanin päähenkilö John Shawnessy on puritaanisen lääkäripappien vaikutteille altis nuorukainen, jonka ... dessaan kaavallee itseleen suurimiehen osaa muotojaan hakevassa amerikkalaisessa yhteiskunnassa. Retkeillessään kohtaan läpi virtaavalla salamyhkäiseltä joella, ... runomaista sadepuuta, elämän puuta, hän tapaa Nell Gaitherin, vaalean ja raikkaan kaunottaren. Nellin kilpailijattareksi tulee kultankin Susanna Drake, tumma ja arvoituksellinen tyttö, jonka rakkauden, sen voittojen ja tappioiden, mahtavana taustana ovat sisällissotaan ajautuvan kansan kiivas elämänrytmi, voimakkaasti leimahtelevat intohimot ja yhteisön normit, jonka pyörteissä yksityisten ihmisten kohtalot lopullisesti muotoutuvat.

Aleksis Kivi:

KOOTUT RUNOT

443 SIVUA HINTA SID. $2.75

● ALEKSIS KIVEN runot, joita on syystä sanottu lyyrillisen sanataitemme ihmeluomiksi, on tässä teoksessa koottu yhteen ... neet, on professori Lauri Viljanen järjestänyt siten, että ne antavat lukijalle selkeän käsityksen Kiven kehityksestä lyyrillisenä runoilijana. Teoksen johdannon on professori Viljanen tutkimus Aleksis Kiven runomaailmasta.

V. Tarkiainen:

ALEKSIS KIVI

561 SIVUA HINTA SID. $2.50

● TEOS, jota yleisesti pidetään klassillisena elämäkertana, ... Kiven elämäkerta kirkkaassa valossa runoilijakohtalon, josta on tullut koko kansallemme symboli ja järkyttävä elämys. Kauttaaltaan tarkistettu ja uudistettu 5 painos. 32 sivua kuvia.

ALEKSIS KIVESTÄ MARTTI MERENMAAHAN

798 SIVUA — 650 KUVAA HINTA SID. $5.50

● SUURIKOKOINEN, 91 kirjailijaelämäkertaa käsittävä teos. Tri Viljo Suomi kirjoitti sen ilmestyessä v. 1954: "On saatu kokoon paljon aivan ensiarvoista materiaalia, luotettavia, tarkkoja ja persoonallisia tietoja. Samalla on syntynyt elävä kokoelma kirjallisista lukijalle."

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

BOLOTNIKOV PISTELI KOMEAN MEn KYMPILLÄ

Kiev. — Täällä viime lauantaina alkaneissa yleisurheilukilpailuissa, joita suosi tyyni ja lämmin sää, juoksi Rooman kultamitalimies Petr Bolotnikov komean maailmanennätyksen 10,000 metrillä. Hänen ajakseen merkittiin 28.18,8. Neljä vuotta aikaisemmin saavutettu Kutsin ME oli 28.30,4.

Bolotnikov asettui heti alussa johtoon säilyttäen asemansa koko taipaleella. Hänen vauhtinsa oli hämmästyttävän kova.

Ensimmäiset 1,000 m hän juoksi ajassa 2,43 eli 2 sekuntia paremmin kuin Kuts aikanaan ennätysjuoksussaan. Matkan toisella puoliskolla Bolotnikov paransi vauhtiaan ja viimeistä edellisellä kierroksella hän "voitti" Kutsin peräti 10,5 sekunnilla. Viimeisen kierroksen hän juoksi kuin pikajuoksija. Ei yksikään juoksija ole pitänyt koskaan 10,000 m matkan viimeisellä kierroksella sellaista vauhtia kuin Bolotnikov nyt. Juoksun jälkeen hän ei vaikuttanut kovinkaan rasittuneelta ja näytti siltä, että hänellä oli vielä voimavaroja jäljellä.

Bolotnikovin valmentaja on ollut aikoinaan myös Kutsin valmentajana.

Hyviä tuloksia Kievissä, vaikka sade haittasi

Moskova. — Kievin yleisurheilukilpailut jatkuivat viime sunnuntaina. Joissakin lajeissa saavutettiin hyviä tuloksia, vaikka lauantain kaunis sää oli muuttunut sateiseksi.

Maria Itkina epäonnistui 400 m maailmanennätyskokeessaan, jääden aika 0,4 sekuntia alle ME:n Aika oli 53,8.

Korkeushypyn voitti Rooman kultapoika Shavlakadze tuloksella 2,12 Nuori Bolshov hyppäsi 2.09. Ennätysmies, Brumel jäi hänelle vaatimattomaan tulokseen 2.06.

100 metriä voitti V. Vinogradov hyvällä ajalla 10,3. Eestin Sprenk sai kuulassa parhaimman tuloksen 17.57.

Kilpailut jatkuvat vielä kolmena päivänä ja useita ennätyskokeita suoritetaan, mutta riippuu onnistuminen paljon sääsuhteista.

Moskovan Torpedosta N-liiton mestari

Moskova. — Moskovan autotyöläisten urheiluseura Torpedo varmisti viime sunnuntaina itselleen Neuvostoliiton jalkapallomestaruuden. Ratkaiseva ottelu käytiin Kievissä sikäläistä Dynamoa vastaan. Torpedo voitti ottelun 2—1.

Toinen ja kolmas tila ovat vielä ratkaisematta.

Valkeakosken Haka Suomen mestariksi jalkapallossa

Helsinki. — Jalkapalloilun Suomensarjassa voitti mestaruuden Valkeakosken Haka, vaikka hävisi viimeisen ottelunsa Kuopion palloseuralle 2—1. Se oli Hakan ensimmäinen häviö syyskierroksella.

Hopealle pääsi Turun Palloseura Vaikka sekin hävisi viimeisen ottelunsa Helsingin Pallopojille 4—2.

Pronssijoukkue KIF voitti viimeksi kohtaamansa Tampereen Kisatoverit reippaasti 5—1.

Itä-Saksan voimistelu edistynyt valtavasti viime vuosien aikana

Helsinki. (KU) — TULn kova voimistelijajoukkio Suoniemi—Mansikka—Rantakari kotiutui äsken Itä-Saksaan suorittamaltaan matkalta, jossa olivat osallistuneet maineikkaan saksalaisvoimistelijan, Hitlerin kaudella surmansa saaneen Kurt Rödellin seitsemänsiin muistokilpailuihin hänen nimelleen omistetussa urheilupuistossa Greizissa. Kalevi Suoniemi jolla oli puolustettavanaan voitto ja upea kiertopalkinto edellisvuodelta kertoi seuraavaa:

— Matkustamisesta nyt ainakin on saanut tarpeensa, totesi mestari, sillä noin puolitoista kuukautta olemme "asuneet" yhtämittaisesti autossa, junassa tai laivassa ja kilometrejä siinä on kertynyt pitkästi toistakymmentä tuhatta.

— Eikö näin pitkä harjoittelutauko jo vaikuta kuntoon?

— Luonnollisesti oli terä jo poissa ja hävisimme Saksan olympiaedustajille. Sain luovuttaa pokaalin parikymmenvuotiaalle Siegfried Full'lle, joka oli paras saksalainen myös Roomassa ja kokosi nytkin komean pistemäärän 57,35. Mansikka suoritti mainion hypyn ja rekkiliikkeen, mutta hevosella tuli pahanlainen katko aivan lopussa ja niin myös putoaminen kärjestä. Rantakarille kävi samoin hevosella ja hypyssä. Rekillä "Hanski" sensijaan herätti ansaittua huomiota ja saikin komeat pisteet 9,55. Muut ulkomaalaiset osanottajat jäivät sentään jälkeemme, samoin DDRn tämän vuoden mestari Ervin Koppe, joka epäonnistui myös hevosella. Sain yhteispisteikseni 56,0, Mansikka 55,4 ja Rantakari 54,7, jotka oikeuttivat neljänteen, kuudenteen ja kahdeksanteen tilaan.

— Mitä sanot DDRn voimistelusta yleensä?

— Kyllä siellä on tehty ja tehdään valtavasti työtä voimistelun hyväksi. Kun ensi kerran kilpailimme heidän kanssaan vuonna 1955, pystyimme vielä antamaan heille jotakin. Nyt asia rupeaa olemaan päinvastoin. Sen kansainvälisen kilpailun lisäksi, johon me heidän parhaimpiensa kanssa osallistuimme, heillä oli lisäksi kansallinen kilpailu, johon osallistui 27 voimistelijaa. Ei meillä ole näin mahtavia joukkoja. Tason erinomaista nousua taas kuvastaa esimerkiksi se, että yhteistä Saksaa edusti olympialaisten naisvoimistelun puhdas DDRn joukkue ja miehinkin he saivat neljä paikkaa kuudesta. Uusia Rödellejä siis on tulossa paljon. — N.

de Gaulle atomipommeineen sai niukan voiton

Pariisi. — Samaan aikaan kun on ennustettu, että Yhdysvallat tulee antamaan NATO-liiton jäsenmaille atomiaseitaan, Ranskan kansalliskokous antoi tiistaina kannatuksensa de Gaullen atomiasevalmistuksen lakiehdotukselle, minkä mukaan Ranska kehittää itsenäisesti atomivoimaansa.

Entinen pääministeri Paul Reynaud vastusti presidentti de Gaullen lakiesitystä sen ontuvan väitöksen perusteella, että NATO haluaa Ranskalta tavallisia asevoimia eikä atomiaseilla varustettuja sotajoukkoja. "Minä henkilökohtaisesti uskon, että Yhdysvallat tulee antamaan atomipommeja NATOlle", sanoi hän

de Gaullen suunnitelman mukaan varataan seuraavan 5 vuoden aikana $2,400,000,000 armeijan modernisoimisen hyväksi. Sen ohjelman mukaan valmistetaan 50 ääntä nopeammin kulkevaa pommittajakonetta, jotka voivat kuljettaa atomipommeja siihen asti kunnes saadaan kehitetyksi vetypommeja ja ohjuksia.

Vättely ratkesi de Gaullen hyväksi äänestettäessä Jean-Paul Davidin ehdotuksesta, että lakiehdotuksen käsittely siirrettäisiin tuonnemaksi. Tämä lykkäysehdotus hyljättiin äänin 264-215.

Tämä äänestys osoittaa de Gaullen vaikutusvallan heikkenemistä kansalliskokouksessa. Samalla kertaa kuultiin että Ranskan ammattiyhdistysliike (jonka jäsenmäärä on 22,000,000), Opiskelijain kansallinen unio, Opettajain kansallinen yhdistys, Kristillisten opettajain kansallinen yhdistys ja Kristillisen ammattiyhdistysliitot järjestävät yhteisillä voimilla lokakuun 26 pnä kansallisen toimintapäivän siinä toivossa, että saataisiin neuvottelurauha Algerian kanssa.

de Gaullen Ranska

"Todellinen selkkaus ei ole takana vaan edessä. Kenraali de Gaullen on onnistunut viivyttää sen tuloa, mutta kykeneekö hän estämään sen?"

Kun Ranskan neljäs tasavalta toukokuussa 1958 Algeriassa kapinaan nousseiden sotilaiden ja kenraali Charles de Gaullen toimesta haudattiin, niin mm. Kansan Uutisten palstoilla lyötiin hätärumpua Ranskan luisumisesta fasismiin. Näin ei kuitenkaan käynyt ja de Gaullen kohdalle on jälkeenpäin asetettu muutamia varauksia ja takaportteja. Kuitenkaan rummunlyönti ei ollut aiheetonta. Siitä antaa kouriintuntuvan todistuksen juuri suomeksi ilmestynyt ruotsalaisen lehtimiehen Hans Granqvistin ajankohtainen teos. (Hans Granqvist: de Gaullen Ranska WSOY, 1960).

Granqvist käy kirjassaan lyhyesti lävitse Ranskassa ennen de Gaullen valtaannousua vallinneen tilanteen ja keskittyy sitten tarkastelemaan varsinaisesti kahta tapahtumaa: toukokuun 1958 vallankeikausta ja tammikuussa 1960 puhjennutta kapinaa. Hän toteaa, että neljäs tasavalta oli poliittisesti heikko ja voimaton. Valta oli kansalliskokouksen käsissä ja voimakkaan kommunistisen puolueen eliminoidessa oikeiston harvalukuiset "keskustalaiset" ajelehtivat sinne tänne tehden kauppoja eniten tarjoavien kanssa. Ns. käytäväpolitiikka kukoisti parhaimmillaan. Sosialistit olivat tässä estoitta mukana, mistä m.m. selittyy Guy Mollet'n lehmänkäännös kun hän "sodanvastustajasta" yhdellä iskulla muuttui Algerian sotapolitiikan aktiiviseksi kannattajaksi. Suunnanmuutos oli suurin, jonka sodan jälkeinen Ranska tietää, sanoo Granqvist.

Näissä puitteissa oikeisto (paremminkin: fasismi) kävi omia manööverejään, jonka kenttänä oli ennen kaikkea armeija. Indo-Kiinan ja Algerian sotia kohtaan tunnetun vastenmielisyyden poispyyhkäisemiseksi armeija harjoitti (ja harjoittaa) voimakasta aivopesua, se teki (ja tekee) asevelvollisten keskuudessa avointa oikeistopropagandaa ("Ranska käy jo kolmatta maailmansotaa") ja ihannoi johtajavaltaisuutta. Oppirakennelmaa voitaisiin nimittää kansallissosialismiksi, sanoo Granqvist ja tässä yhteydessä on syytä muistaa, että Hitlerin opit kulkivat juuri tämän nimikkeen alla.

Niinpä myös armeijan keskuudessa tehtiin ahkerinta myyräntyötä neljännen tasavallan kukistamiseksi. Sen pillin mukaan tanssi "Indo-Kiinan sotaveteraanien liitto", jonka johdossa oli kenraali Raoul Salan sekä myöhemmin kapinakenraali Lionel-Max Chassin ja jolla oli 3.000 miehen vahvuinen "taisteluryhmä". Sen hengessä eli Ku-Klux Klan-tyyppinen salaseura "Cagoule", josta Granqvist sanoo, että siitä ei paljon tiedetä, mutta jolla on mustekalamaiset lonkeronsa kaikkialla. Mainittakoon vain, että 1930-luvulla "Cagoule" johti kommunistipuolueeseen kohdistuvaa vakoilua.

Nämä ovat siis voimia, jotka toukokuussa 1958 aloittivat kapinaliikkeen, jonka tarkoituksena oli viedä Ranska suorastaan fasistiseen diktatuuriin. Asia oli suunniteltu valmiiksi yksityiskohtiaan myöten, m. m. 1960 pidätetty Pierre Lagaillarde oli tullut Pariisiin nimenomaan valloittaakseen kommunistien puoluetoimistot, mutta — Granqvistin mukaan — de Gaulle astui esiin jossakin määrin laskemattomana tekijänä. Häneen turvautui keskusta, ja oikeistolaiset kaappaajakenraalit puolestaan uskoivat, että he saisivat hänestä välineen tulevia toimenpiteitään ajatellen. Vain kommunistit ja joukko liberaaleja porvareita (mm. Pierre Mendes-France) vastustivat häntä — muut taas tukivat erilaisten laskelmien sanellessa heidän kantansa. Huomioida kuitenkin kannattaa, että de Gaullen tultua valtaan "Cagoule" päätti jatkaa toimintaansa.

Päästyään valtaan de Gaulle pukeutui nopeasti yksinvaltiaan viittaan. Parlamentin merkityksen hän parturoi olemattomaksi, joten siinä suhteessa hänen puolueensa UNR:n keinotekoisella "vaalivoitollakaan" ei ole mitään merkitystä. Granqvistin mukaan de Gaulle suorastaan halveksii koko parlamentaarista järjestelmää ja "hänen demokraattiset ajatuksensa ovat pikemminkin itsepetosta". Paljon hän ei myöskään neuvottele esim. hallituksensa kanssa, vaan tekee itse tärkeimmät päätöksensä. Hänen ympärillään oleva "esikunta" (hallitus ja erilaiset neuvostot) ovat merkityksellisiä lähinnä siksi, että ne voivat seuloa, kenet presidentin luokse päästetään, kenet ei. "Valistunut despotismi vallitsee Ranskassa. — Viidettä tasavaltaa ei enää ole olemassa muuta kuin nimenä", sanoo Granqvist.

Näytelmän kulisseina oli kaksi vastapoolia: kommunistinen puolue ja armeija, Granqvistin mukaan:

"Tähän saakka on armeija ollut aktiivisin, kun taas kommunistit ovat varovaisesti pysytelleet puolustuskannalla ja hitaasti mutta varmasti lujittaneet asemaansa. He ovat jo voittaneet takaisin pääosan syksyllä 1958 menettämistään kannattajista. Poolien välissä ovat Ranskan kansan syvät rivit, jotka ovat etupäässä passiivisia. Ei-kommunistinen vasemmisto, miltei kaikki ammattiliittoihin kuuluvat työläiset ja osa niistä, jotka ovat traditiota noudattaen antiklerikaaleja, liukuvat yhteistoimintaan kommunistien kanssa, mikäli todellinen voimainmittely syntyy."

Tällainen siis oli tilanne, joka purkautui viime tammikuun oikeistokapinaan. Sen lähtökohtana oli Algerian sota, joka pelkästään 1959 nieli 5,5 miljardia frangia eli 8% koko vuosibudjetista. Oikeisto ajoi johdonmukaisesti kantaansa, että Algeria on "osa Ranskaa" ja että minkäänlaiset rauhanneuvottelut FLN:n (vapautusliikkeen) kanssa eivät saa tulla kysymykseen. Kun sitten de Gaulle syyskuun 16 pnä esitti ns. Constantinesuunnitelmansa, niin kaikessa puolinaisuudessaankin (armeijan valvoma "kansanäänestys" ja neljän vuoden "koeaika" Algeriassa) se sai äärimmäisen oikeiston kuohuksiin.

Tehostunut salaliittoilu alkoi jälleen ja tähtäimeen otettiin "yhteishyvähallituksen" muodostaminen Pariisiin. Entisiä ja uusia fasistijohtajia pursui esiin ja kaikki tui jottivat armeijaan: "de Gaulle uskoi armeijan tottelevan häntä, armeija taas uskoi päinvastaista, ja aktivistit puolestaan luottivat armeijan tukeen", sanoo Granqvist.

Kriisi purkautui tammikuussa ja

Jatkuu 4:llä sivulla

TE, JA TERVEYSMINISTERIÖNNE

Dymond selittää Ontarion terveysasioita

Hon. Matthew B. Dymond
terveysministeri

Tuhannet käyttävät paikallisia henkisen sairauksien klinikoita

Eivät kaikki henkisiä sairauksia potevat tarvitse Ontario Hospitalin hoitoa. Nykyisen tekniikan aikana yhä useimpia ja useimpia ihmisiä voidaan hoitaa sairaalan ulkopuolella paikallisen henkisten sairauksien hoitopalvelun avulla.

Esimerkiksi viime vuonna 21,000 potilasta hoidettiin useiden ulkopuolella olevien henkisten sairauksien palveluryhmien toimesta, jotka raportoivat Terveydenhoito Departmentin henkisten sairauksien jaostolle. Nämä olivat niitä ihmisiä, jotka kärsivät jostakin henkisestä sairaudesta, mutta eivät olleet niin pahoin sairaita, että sairaalahoito olisi ollut välttämätön.

Tutkimukset ovat osoittaneet ettei se ole ainoastaan mahdollista, mutta monissa tapauksissa paljon tuloksellisempaa, jos diagnosit ja hoito voidaan suorittaa ulkopuolella, sairaan tarvitsematta tulla sairaalaan. Muutamat tietenkin vaativat pääsyä sairaalaan jossakin sairautensa vaiheessa, mikä on käsitettävää, mutta nykyinen menetelmä edellyttää, että niin kauan kuin suinkin mahdollista hoidetaan potilasta hänen omassa yhdyskunnassaan, häiritsemättä ollenkaan hänen normaalista elämänkulkuaan.

Katsokaamme mitä tilastot kertovat.

Ontariossa on 21 tätä palvelusta suorittavaa paikallista klinikkaa. Samoin on kolme Ontarion sairaalaa. Edelleen on olemassa kahdeksan liikkuvaa klinikkaa, jotka säännöllisesti vierailevat eri puolilla maakuntaa. Nykyään on toiminnassa kolmen päivän keskuksia, joissa potilaat voivat käydä päivisin ottamassa hoitoa ja palata yöksi kotiinsa. Tämä on käytännöllisesti katsoen uusi palvelumuoto ja se on ikäänkuin yhdistävä väliaste mielentilasairaaloiden ja ulkopuolisen palvelun välillä.

Näiden lisäksi on olemassa kuusi neuvoja antavaa psychiatria, jotka johtavat yhdyskuntien henkisten sairauksien hoitopalvelusta suuremmissa keskuksissa.

Klinikat käsittelevät henkilöitä joita ovat lähettäneet perhelääkärit, oikeuslaitokset tai koulut. Ne suorittavat aikaisen tutkimuksen ja antavat tehokasta hoitoa henkisiä häiriöitä vastaan, aiheuttaen mahdollisimman vähän sekaannusta potilaan elämään.

Tämä on uusi menettely niiden probleemien käsittelyssä, jotka tässä maakunnassa ovat henkisten sairauksien hoidon alalla ja se tulee kehittymään hyvin tärkeäksi.

Halutessanne lisätietoja henkisten sairauksien hoidon suhteen teidän yhdyskunnassanne, olkaa hyvä ja kirjoittakaa osoitteella: Division of Health Information, Ontario Department of Health, Queen's Park, Toronto.

Toronton naisilla laatikkopäivälliset

Toronto. — "Toimen naiset" ovat jatkuvasti olleet toiminnassa kaiken syksyä. Viimeksi pidetyssä kokouksessa keskusteltiin laatikkopäivällisen järjestelystä ja ne pidetään Don haalilla marraskuun 13 pnä alkaen kello 12.30 päivällä. Lahjoituksia ottaa vastaan kaikki "Toimen naiset", erikoisesti Olga Salo.

Toivomme taaskin runsasta yleisömäärää, samoin lahjoituksia. Kokoonnutaan suurena joukkona viettämään rattoisaa iltapäivää. Syönnin jälestä pelataan seurapelejä.

Kiitos kaunis Olgalle kaikesta vieraanvaraisuudesta viime kokouksessa. Seuraava kokous pidetään Don haalilla lokakuun 26 päivänä kello 8 ip. Toivomme suurta osanottoa koska silloin keskustellaan tulevista tehtävistä.

Syysterveisin. — A.L.

Tiesittekö että...

— Eläimiä on kaikkiaan n. miljoona lajia, joista hyönteisiä 750,000, lintuja 28,000, kaloja 20,000 ja imettäväisiä 13,000 lajia.

YK ja aseistariisuntasuunnitelma

NL:n julkilausumaehdotus asiasta

Neuvostoliitto on esittänyt YKn yleiskokoukselle julkilausumaehdotuksen aseistariisuntaongelmasta jota nyt ryhdytään käsittelemään YKn alivaliokunnassa. Julkilausumaehdotuksen esitti pääministeri Hrushtshev juuri ennen lähtöään YKsta. Koska ehdotus sisältää tiivistetyn yhteenvedon Neuvostoliiton kannanotosta aseistariisuntakysymyksessä ja sen esityksistä YKlle nykyisessä tilanteessa, julkaisemme ehdotuksen seuraavassa kokonaisuudessaan:

Yleiskokous tunnustaa, että tilanteessa, jolloin on käytettävissä suunnattoman tuhovoimaisia ja toimintasäteeltään rajattomia nykyaikaisia aseita, muodostaa kilpavarustelu suunnattoman vaaran kaikkien maiden kansoille:

— toteaa, että ydinsodan uhatessa on yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa koskeva kysymys tämän hetken tärkein, vitkastelematta ratkaistava kysymys:

— vahvistaa YKn yleiskokouksen 14. istunnossa marraskuun 20 pnä 1959 hyväksymänsä yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa koskevan päätöksen;

— toteaa valittaen, että yllämainittua päätöslauselmaa ei ole toteutettu eikä vielä tähän mennessä ole ryhdytty tarvittaviin toimenpiteisiin sen toteuttamiseksi;

— kehoittaa hallituksia uudelleen ponnistamaan kaikki voimansa, jotta päästäisiin yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa koskevassa ongelmassa rakentavaan ratkaisuun, ja suosittelee tällaista aseistariisuntaa koskevan sopimuksen laatimista ja solmimista mitä pikimmin seuraavia periaatteita noudattaen:

1. Yleisen ja täydellisen aseistariisunnan tulee sisältää kaikkien armeijoiden hävittämisen, kaikkien aseiden tuhoamisen, sotateollisuuden lopettamisen, kaikkien vieraillla alueilla sijaitsevien sotilastukikohtien purkamisen, ydinaseiden, kemiallisten, bakteriologisten ja rakettiaseiden tuhoamisen, kaikkien näiden aseiden tuotannon lopettamisen ja niitä käsittävien varastojen sekä näiden aseiden kohteisiin toimittavien välineiden hävittämisen, valtioiden sotilaallisten asioiden organisoimiseen tarkoitettujen elinten ja laitosten lakkauttamisen, sotilaskoulutuksen kieltämisen ja sotilaallisten määrärahojen myöntämisen lopettamisen;

2. Yleisen ja täydellisen aseistariisunnan toteuttaminen suoritetaan johdonmukaisesti asteettain ja sopimuksen edellyttämän ajan kuluessa;

3. Aseistariisuntatoimenpiteet ydinaseiden ja normaaliaseistuksen kohdalla tasapainotetaan siten, että yksikään valtio tai valtioryhmä ei voi saada sotilaallista ylivoimaa ja että jokaisen turvallisuus varmistetaan samalla tavoin;

4. Yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa koskevan ohjelman edellyttämät toimenpiteet suoritetaan alusta loppuun kansainvälisessä valvonnassa, jonka laajuuden tulee vastata kussakin vaiheessa suoritettavien aseistariisuntatoimenpiteiden laajuutta ja luonnetta. Aseistariisuntaa koskevan valvonnan toteuttamiseksi muodostetaan Yhdistyneiden Kansakuntien järjestön puitteissa kansainvälinen valvontaelin, johon kaikki valtiot osallistuvat.

Yleisen ja täydellisen aseistariisunnan luomissa olosuhteissa on YKn sääntöjen edellyttämällä tavalla ryhdyttävä toimenpiteisiin kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, mihin kuuluu myös valtioiden sopimusvelvolisuus luovuttaa tarpeen vaatiessa joukkomuodostelmia turvallisuusneuvoston käyttöön valtiolle jäävistä poliisivoimista, joiden tehtävänä on sisäisen järjestyksen ylläpitäminen ja kansalaisten henkilökohtaisen turvallisuuden suojeleminen.

Jotta voitaisiin saada varmuus kansainvälisten poliisivoimien käytöstä oikealla tavalla ja estettäisiin mahdollisuus niiden käyttämiseen jonkin erillisen valtion tai valtioryhmän eduksi, katsotaan tarpeelliseksi muuttaa YKn sihteeristön ja turvallisuusneuvoston rakennetta niin, että näissä elimissä olisivat tasavertaisin perustein edustettuina kaikki kolme valtioryhmää: sosialistiset maat, länsivaltojen sotilasliittoihin kuuluvat maat ja puolueettomat maat.

Yleiskokous lähettää aseistariisuntakomission käsiteltäväksi Neuvostoliiton hallituksen ehdotukset "Yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa koskevan sopimuksen pääkohdat" sekä muut tästä asiasta tehdyt ehdotukset yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa koskevan sopimuksen suunnittelua varten. Sopimuksen tulee sisältää myös määritelmä kansainvälisestä valvonta- ja tarkastusjärjestelmästä, jolla turvataan sopimuksen tinkimätön toteuttaminen.

SUOMEN *viikko- ja kuukausi-julkaisuja*

SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

"Lukemista kaikille"
(koko perheen julkaisu)
Saatavana numerot 36, 38 ja 39. — Irtonumeron HINTA 25c ynnä postikulut 10c, kolmesta numerosta postin kautta lähetettynä.

"Viikonloppu"
Saatavana numerot 38 ja 39. Irtonumeron HINTA 25c ynnä 5c postikuluja kahdesta numerosta postin kautta lähetettynä.

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto

"Seikkailu-kertomuksia"
lukijoilleen joka viikko. Saatavana numero 38. Irtonumeron HINTA 25c ynnä 5c postikuluja kahdesta numerosta.

"SEURA"
Koko perheen lehti
No. 39 nyt saatavana
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Kotiliesi"
No. 19 — Lokakuu 1
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

TALO MYYTÄVÄNÄ
AUTOKYYTIÄ SAATAVANA

AUTO LÄHTEE VANCOUVERIIN tämän viikon alkana, jossa on tilaa kahdelle tai kolmelle matkustajalle. Kysykää: Bill Sundholm, puhelin OS 4-2643. Jälkeen kello 6 soittakaa: Whitefish — UNion 6-2447. (20—22)

HALUTAAN VUOKRATA NELJÄN HUONEEN TALON TAI apartmentin. Aikuiset ihmiset. Soittakaa: puhelin OS 5-8984. (20—22)

TEUVO A. ELORANTA
LAKIMIES
DeDiana & Yankovich
LAKITOIMISTOSSA
Puh. OS. 4-4289, kot. OS. 4-7359
164 Elm St. E. Sudbury, Ontario

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MAKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS.
LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS. 4-4259, Sudbury, Ontario

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

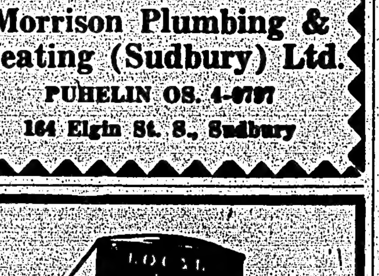

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Näyttämön kokous ja illanvietto on järjestetty Finnish-haalille ensi viikon torstaiksi alkaen kello 7.30 ip. Kokouksen jälkeen juodaan kahvit kotitekoisten leivosten kera.

Kuoron harjoitukset ja valokuvan otto kuorosta ensi keskiviikkona kello 7.30 ip.

Mandoliiniorkesterin harjoitus ensi maanantaina kello 7.30 Finnish-haalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous Finnish-haalilla ensi maanantaina kello 7.30 illalla.

Talkoot Työn Puistossa ensi tiistaina heti illallisen jälkeen.

Chaplinin filmin esitys ensi sunnuntaina alkaen kello 8 illalla Finnish-haalilla.

"Viiden vekkulin" harjoitus tänä (perjantaina) iltana kello 7.30 Finnish-haalilla.

Finnish-haalin lainakirjasto avoinna joka keskiviikko kello 7—8 välillä illalla.

Työn Puiston sauna avoinna joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kello 1—11 ip.

Tärkeä huomautus kuorolaisille

Sävel-kuoron tavanmukainen harjoitus pidetään ensi keskiviikkona. Samalla kuitenkin huomautetaan kaikille kuorolaisille, että valokuvan ottamista varten tulee kuorolaisten pukeutua tavalliseen "juhlapukuun", kuten miehet tummaan takkiin ja naiset valkoiseen leninkiin.

Samalla on erittäin tärkeä, että kaikki kuorolaiset saapuisivat ensi keskiviikkona haalille ennenkaikkea siksi, että saataisiin kaikki kuorolaiset kuvaan. Kaikki kuorolaiset haalille kello 7.30 ip.

Murhasyytteen käsittely 14-vuotiasta vastaan lykätty

Viime keskiviikkona oli esillä murhasyyte 14-vuotiasta Capreolista kotoisin olevaa poikaa vastaan nuoriso-oikeudessa ja juttu lykättiin viikolla eteenpäin.

Pojan mielentilatutkimuksesta ei ole vielä saatu raporttia. Häntä syytetään mrs. Rose Kennedyn murhasta. Mrs. Kennedy löydettiin syyskuun 24 pnä kotoaan Capreolissa puukotettuna kuoliaaksi.

TILATKAA VAPAUS!

Erinomainen elokuva Finnish-haalilla ensi sunnuntaina

Chaplinin ihailijoille on tulossa nautintorikas tilaisuus ensi sunnuntaina kun on onnistuttu saamaan "Chaplin Festival-niminen filmi. Filmi on toimitettu siten, että saamme nähdä useita pääkohtia tämän mestarikoomikon useammasta "hiljaisen filmin" parhaimmista tuotteista.

Filmin esitys aletaan kello 8 illalla ja 75 sentin ravintolalippu oikeuttaa sisäänpääsyn.

Samuel Keskinen sai surmansa yliajossa

Viime tiistaina toimitetussa kuolemansyyn tutkimuksessa ei päästy selville auton ajurista, joka ajoi 56-vuotiaan Samuel Keskisen päälle aiheuttanen kuolettavia vammoja. Kuolemansyyntutkija tri B. F. Hazelwood tuli siihen tulokseen, että Keskisen päälle ajoi autolla henkilö, jota ei ole vielä saatu selville. Kuoleman aiheutti pääluun murtuminen monesta kohti, sanoi lääkäri. Hän arveli Keskisen kuolleen noin kello 1 a.p. valtatie no. 536:lla Creighton Minelta etelään.

William Selgers sanoi oikeudessa että hän löysi Keskisen makaamassa vatatien itäkaistalla ja tiedoitti löydöstään poliisille. Paikalle saapui ensiksi Copper Cliffin poliisi Jack Dunn, joka sanoi tunteneensa onnettomuuden uhrin valtimon vielä heikosti sykkineen. Muutamia minuutteja sen jälkeen lääkäri totesi Keskisen kuolleeksi.

CSJ:n aluekonferenssi sunnuntaina 30 pnä

CSJn Keski-Ontarion aluekonferenssi pidetään Finnish-haalilla sunnuntaina, lokakuun 30 pnä alkaen kello 10 aamulla.

Kokous on avoin kaikille työväen kulttuuritoiminnan kannattajille ja siellä pohditaan monista tärkeistä ja mielenkiintoisista asioista. Lopuksi valitaan uusi aluetoimikunta ja toimitsijat.

Yleisesti odotetaan, että kaikki alueen osastot lähettävät täyden edustajiston tähän konferenssiin. Saatujen tietojen mukaan kokouksessa tarjoillaan kahvia sekä edustaille että seuraaille. Tervetuloa aluekonferenssiin, kehoittavat aluetoimikunnan jäsenet sanomaan.

Maidon laadussa on tapahtunut parannusta

Pääterveystarkastaja W. A. McDonald sanoi keskiviikkona Sudburyn ja piirin terveysjärjestön kokouksessa, että muutamien viimeisten viikkojen aikana otetut maitokokeet ovat osoittaneet 90 prosenttisesti tyydyttäväksi.

Syyskuussa, kun havaittiin aliarvoista maitoa, 50 aliarvoisen maidon lähettäjää pidätettiin lähettämästä maitoa meijereihin. Mr. McDonald sanoi, että maitokokeet osoittavat tilanteen huomattavasti parantuneen.

Hän myöskin tiedoitti, että syyskuussa viisi asuntorakennusta tuomittiin asuinrakennuksiksi kelpaamattomiksi, joista neljä oli Sudburyssa ja yksi Falconbridge townshipissa.

Päälleajon uhriksi joutunut lapsi kuollut

Tänä aamuna (perjantaina) kello 7 aikaan kuoli St. Josephin sairaalassa 6-vuotias Jocelyn Belanger, joka loukkaantui viime keskiviikkona auton päälleajossa Azildassa.

Aamulla kun lapsi oli menossa kirkkoon hän juoksi William Langloisin auton eteen ja loukkaantui vakavasti. Lääkäri totesi lapsen saaneen pääkallon murtuman.

de Gaullen . . .

(Jatkoa 3. sivulta)

tällöin se — tosin monen vaiheen jälkeen — kääntyi jo avoimesti de Gaullea vastaan — oikeistomielenosoittajat vaativat häntä Algeriassa jopa hirtettäväksi. Granqvistin mukaan tapahtumat yllättivät tällöin de Gaullen täydellisesti, eikä hän tiennyt, mitä olisi pitänyt tehdä. Hän hoippui puolelta toiselle, kunnes kapina alkoi jossakin määrin mädätä itsestään ja de Gaulle löysi suuntansa. Hänen sanansa ja Ranskan kansan yksimielinen ryhmittyminen tässä kysymyksessä hänen taakseen saivat joukon kapinakenraaleita horjumaan ja Alger'n barrikaadit purettiin.

Granqvist lausuu, että de Gaullen valta ei milloinkaan ollut vankkumaton kuin helmikuun 1960 alussa, fasistisen kapinan kukistumisen jälkeen. Mutta yhtä pian kuin hän oli tämän suosion saavuttanut, yhtä pian hän sen taas kömpelyydellään ja hoippuiluillaan kadotti. Akkiä hän ilmoitti, että Algerian sota voidaan ratkaista vain sodalla, koko kansalliskokousta hän löi märällä rätillä kasvoille kieltäytymällä kutsumusta sitä enemmistön toivomusten vastaisesti koolle jne.

Niinpä Granqvist arvelee, että Ranskaa ei enää parin vuoden kuluttuavoida lukea "länsimaisten demokratioiden" joukkoon ja:

"Miltei matemaattisella varmuudella voidaan sanoa, että Alger'n kapinayritys tulee toistumaan — mutta paremmin järjestettynä ja suuremmilla onnistumisen toiveilla."

Ranska ei siis ole kovin onnellisen tulevaisuuden edessä. Ja kaiken lisäksi on otettava huomioon mahdollisuus, että de Gaulle, 70-vuotias mies, kuolee. Seuraajaa hänelle ei ole, ja oikeisto odottaa tilaisuuttaan.

Hans Granqvist piirtää terävän ja peittelemättömän kuvan tämän päivän Ranskasta. Hän tekee sen pätevän journalistin iskevällä tyylillä ja selvyydellä. Luonnollisesti kirjalla on myös puutteensa. Ennen kaikkea se sivuaa kovin kaukaa niitä taloudellisia tekijöitä, jotka viime kädessä vetävät tapahtumien taustalle johtavia naruja. Mutta tällä ja eräillä pienemmillä varauksilla Granqvistin kirjaa voi vilpittömästi suositella kaikkien ulkopolitiikasta kiinnostuneiden luettavaksi. — Olli Laine.

KUOPIOSSA

Turisti oli käymässä Kuopiossa ja kysyy tapaamaltaan savon ukolta:

— Jos minä nyt menen tuota katua tuonnepäin, niin onko mänkana sitten kaupungintalo?

— No, kyllä se siellä oi vaikket menisikään, vastasi ukko.

— Rockdalessa, Englannissa, perustettiin ensimmäinen nykyaikainen osuuskauppa 1848.

Luterilainen kirkko vaatii a-pommikokeiden lopettamista

(Jatkoa 1. sivulta)

notaan, että kristityt voivat olla yhteistoiminnassa muiden kanssa työskennelläkseen sodan välttämiseksi ja rauhan laajentamiseksi, sekä oikeuden ja vapauden hyväksi kansojen kesken.

Luterilaisen kirkon hyväksymässä lausunnossa kehoitetaan Yhdysvaltoja ja Canadaa toimimaan rauhan hyväksi avustamalla jälellejääneita maita ja osallistumalla muiden maiden kanssa rauhanomaiseen kilpailuun siellä, missä on tärkeitä erimielisyyksiä ja osallistumalla rauhanomaiseen yhteistoimintaan siellä missä ei tarvitse tehdä periaatteellisia myönnytyksiä.

Kirkollisikona hyväksyi vuosiksi 1960-62 ennätysmääräisen budjetin $30,985,700.

Rajasopimus NLn ja Suomen välillä voimaan

Moskova. — Neuvostoliiton ulkoministeriössä tapahtui viime viikolla Suomen ja Neuvostoliiton välisen valtionrajan ja rajaselkkauksien selvittämistapaa koskevien sopimuskirjojen vaihto. Sen suorittivat ulkoministerin sijainen G. M. Pushkin ja suurlähettiläs Eero A. Wuori.

Sopimus, jonka kumpikin maa oli aikaisemmin ratifioinut ja joka merkitsee mm. nopeata mahdollisten rajaselkkausten selvittämistä, astui voimaan sillä hetkellä, kun asiakirjojen vaihto tapahtui. Neuvostoliiton puolelta olivat paikalla vielä mm. ulkoministeriön skandinaavisen osaston päällikkö N. M. Lunkov ja sen Suomen jaoston johtaja N. M. Streltsov sekä saman ministeriön sopimusoikeudellisen osaston vt. päällikkö Vilkov sekä Suomen suurlähetystön johtavia työntekijöitä.

Asiakirjojen vaihtoa julistettiin shampaanjalla, hedelmillä ja suklaalla.

Canadan ja Kuuban välinen kauppa voi nyt lisääntyä

(Jatkoa 1. sivulta)

semmin hankkimaan välineitä — esimerkiksi autovaraosia, öljypuhdistamojen koneita — Kuuba voi säästää Canadan puoleen, missä valmistetaan samanlaisia välineitä.

Näiden tilausten täyttämisessä Canadan on huomioitava se riski, että se voi loukata Yhdysvaltain hallitusta, sillä käytännöllisesti katsoen se mitätöisi Yhdysvaltain kauppasaarron.

Canadaan normaaliseen vientikauppaan vaikuttaa se tosiasia että tästä lähtien tulee olemaan vähemmän yhdysvaltalaisia laivoja liikenteessä sillä reitillä — ja huomattava osa Canadan tavaroista on kuljetettu Etelä-Amerikan maihin yhdysvaltalaisilla laivoilla.

Canadan kaupankäynti Kuuban kanssa on jo laskenut noin kolmanneksella edelliseen vuoteen verrattuna. Vastaavasti siinä määrin kun Yhdysvaltain kauppasaarto vahingoittaa Kuuban taloutta — minkä ilmeisenä tarkoituksena kauppasaarto on — Kuuban on vähennettävä tavarain ostoa ulkomailta, mukaan lukien Canadasta.

Suurena kysymysmerkkinä on se, miten suhtautuvat yhdysvaltalaiset "emäyhtiöt" canadalaisten alayhtiöttensä kaupankäyntiin Kuuban kanssa.

— Edda, kahden muinaisskandinavialaisten jumalais- ja sankaritaruja käsittelevän teoksen yhteisnimi.

— Lähettiläs on henkilö, joka on lähetetty vieraaseen maahan edustamaan kotimaansa valtiovaltaa ja valvomaan sen valtiollisia etuja.

Uusi verraton VÄRIFILMI
"NUORI MYLLÄRI"
esitetään seuraavissa paikoissa:
PORT ARTHUR, Pikku Hall, lauantaina, lokakuun 22 pnä klo 8.
PORT ARTHUR, Iso Hall, sunnuntaina, lokakuun 23 pnä, klo 4 ja 6.
NOLALU, Finnish Hall, maanantaina, lokakuun 24 pnä klo 8.
KAMISSA, Pohjolan Hall, tiistaina, lokakuun 25 pnä klo 8.
Suomalaisia äänilevyjä myös saatavana.
AIKUISET $1 — LAPSET 25c Canadian Oliver Shows.
(13—15—18—20—22)

YLEISÖN RIEMULLA EI OLE RAJOJA!
Kannattaa tulla katsomaan pitkänkin matkan takaa!
Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
TORONTO, Hung. House, 245 College St. tiistaina ja keskiviikkona, lokakuun 25 ja 26 päivinä klo 7.00 ja 9.00.
WANUPIN HAALILLA, maanantaina, marrask. 7 p. klo 8.00 ill.
BEAVER LAKEN HAALILLA, tiistaina, marrask. 8 p. klo 8.00 ill.
Aikuset $1 — lapset 25c — Canadian Finnish Movies —
(11—15—18—22)

Mainio VÄRIFILMI
HELLA VUOLIJOEN
'NISKAVUOREN NAISET'
esitetään seuraavissa paikoissa:
HEARST, kansakoulun alakerrassa, lauant. lokak. 29 pnä klo 8.
KAPUSKASING, Orange Hall, sunnunt. lokak. 30 pnä klo 2 ip.
COCHRANE, Orange Hall, sunnunt. lokak. 30 pnä klo 8.
SUDBURY, Sampo Hall, tiist. marrask. 1 pnä klo 8.
LONG LAKE, Voima Hall, keskiv. marrask. 2 pnä klo 8.
KIRKLAND LAKE, Polish Hall, torst. marrask. 3 pnä klo 8.
SO. PORCUPINE, Finnish Hall, perjant. marrask. 4 pnä klo 8.
TIMMINS, Harmony Hall, lauant. marask. 5 pnä klo 8. (Tanssia)
LISÄFILMINÄ VIIME KESÄN KIERTUEELLA OTETTUJA KUVIA.
Suomalaisia äänilevyjä myös saatavana.
AIKUISET $1.00 LAPSET 25c. Canadian Oliver Shows.

LENTOKONEELLA TAI LAIVALLA
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
LENTO — BUSSI — JUNA — LAIVA-matkoja — Passeja — Viisumeja
PALVELUKSEMME ON MAAILMAN LAAJUINEN
Vähittäismaksuja järjestetään lentomatkoja varten. Soittakaa tai kirjoittakaa tottunutta, varmaa palvelua varten. Yli 20 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme.
CARLSON TRAVEL BUREAU, 17 McGolrick Block, Port Arthur, Ont. Puhelin 5-6615
O. K. JOHNSON & CO. LTD. Matkailutoimisto, 697 Bay St., Toronto, Ont. Puhelin EM. 6-9488
RITARI AGENCIES LTD. Matkailutoimisto, 7 Cedar St., Sudbury, Ont. Puhelin OS. 5-5685

POLTTOÖLJYÄ
Long Lakelaisten naapurilta
CEC. HEFLER
Puh. OS. 4-4706
Sunnyside Rd. Long Lake, Ont.
LUOTETTAVA PALVELU

AUTOJA
KAIKKIA MERKKEJÄ
UUSIA JA KÄYTETTYJÄ
Kohtuullisin hinnoin
HARRY'S MOTOR SALES
Harry Toivonen, omist.
302 Douglas St. W., Puh. OS 3-3235

JOULU-HUVIMATKAT
suoraan
KÖÖPENHAMINAAN
mistä on hyvät yhteydet kaikkialle Suomeen
M.S. BATORY
QUEBECISTA
JOULUKUUN 7 P.
•
Aikainen matka
MONTREALISTA
marraskuun 10 p.

Yksityiskohtia ja paikkatilauksia varten ottakaa yhteys lähimpään matkatoimistoon tai
GDYNIA AMERICA LINE
PICKFORD & BLACK LTD., General Agents
192 Bay St., Toronto 1, Canada

Gdynia America Linjaa edustaa:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

ÄÄNILEVYUUTUUKSIA
TRIOLA ("Single") pikku-levyt
Soitetaan 45 kiertonopeudella ja mikroneulalla
HINTA AINOASTAAN $1.25 KAPPALE
Ostajan maksettava lähetyskulut posti- ja pikatavaralähetyksistä

TS 354 SA MUISTATKO METSÄTIEN, valssi, Veikko Tuomi
ADDIO AMORE, tango, Veikko Tuomi
TS 359 KUOLLEET LEHDET, foksi, Olavi Virta
VOLGAN RANNALLA, foksi, Olavi Virta
TS 360 JOS RAKAS SULLE OISIN, tango, Olavi Virta
VEIT RAUHANI, MUSTALAINEN, tango, Olavi Virta
TS 368 OTIN ONNENI VASTAAN, slow-foksi, Pertti Arteli
SUUORVOKKI, valssi, Pertti Arteli
TS 386 KUU SOUTELI VAIN . . . ? valssi, Rautavaara
KALEERIORJA, valssi, Rautavaara
TS 399 TONAVA KAUNOINEN, valssi, Triola orkesteri
KULTAA JA HOPEAA, valssi, Triola orkesteri
TS 403 TAMARA TANSSII, tango, Ritva Simuna
ÄLÄ JÄTÄ KOSKAAN, beguine, Ritva Simuna
TS 405 MUISTO, valssi, Anja Piipponen
RANTAKOIVUN ALLA, valssi, Anja Piipponen
TS 411 MUSTAT SILMÄT, tango, Lasse Huurre
SUUKKOJA HÄMÄRÄSSÄ, valssi, Lasse Huurre
TS 413 KUULETHAN SYÖMMENI KUTSUN, hid. foksi, R. Simuna
KUKKASISTA KAUNEIN, foksi, Ritva Simuna
TS 414 LUMIHIUTALEITA, tango, Ritva Simuna
SONJA, foksi, Ritva Simuna

Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
(Triola-levyjen tukku- ja vähittäismyyjä)
P. O. BOX 60 — 100 ELM ST. WEST
SUDBURY ONTARIO

PROGRESS HAITARIKOULUN TOIMESTA ANTAA
CHARLES CAMILLERI
Parhain haitarimusiikin tulkitsija
"WORKSHOP & RECITAL"
(Haitarin soittoneuvoja ja soittoesityksiä)
SUDBURYN KIRJASTON JUHLASALISSA
PERJANTAINA, LOKAKUUN 28 PNÄ 1960
"WORKSHOP" — 7.15 ip. — Huvittava ja opettava. Välttämätön haitarin soittajille, oppilaille ja opettajille, koska mr. Camilleri selostaa ihmeellistä harjoitussysteemiään, joka on tehnyt hänestä parhaimman haitarimusiikin tulkitsijan.
"RECITAL" (Soittoesityksiä) — 8.30 IP.
Mr. Camilleri tulee soittamaan: — Kuuluisien säveltäjien kappaleita — Eteläamerikkalaista musiikkia — "Jazz"-musiikkia
Mukana oma "COMBO" (soittoyhtye) TORONTOSTA
Sisäänpääsy molempiin $2.00 Soittoesityksiin $1.00

MAAILMAN PARHAIMPIA
SONY-*merkkisiä*
TRANSISTORI-RADIOITA
Vapauden liikkeestä on nyt saatavissa näitä erittäin vähällä paristosähkövoimalla toimivia pienoiskokoisia radioita, jotka soveltuvat erinomaisesti käyttöön matkustaessa, autossa, metsästys- ja kalastusmatkoilla — lyhyesti sanottuna vaikka missä, jossa ei ole saatavissa tavanomaista sähkövirtaa.
Varastossa on seuraavia malleja:

TR-608
3½ tuuman kovaääninen, painaa vain 2 paunaa, toimii 6 kuukaudesta vuoteen 3:lla taskulampun patterilla.
HINTA $49.95
• 6 TRANSISTORIA

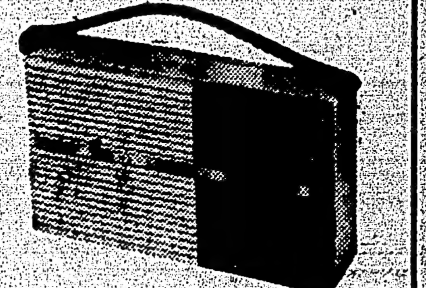

TR-610
Kevein, ohuin malli — 2½ x 4¼ t. Pienin näistä radioista, sopii vaikka paidantaskuun, painaa vain 8 unssia.
HINTA $49.95
• 6 TRANSISTORIA

TR-86
Kevein valmistettu 8 transistorin radio, painaa vain 10 unssia. Kykenee vastaanottamaan kauempanakin olevat asemat.
HINTA $59.95

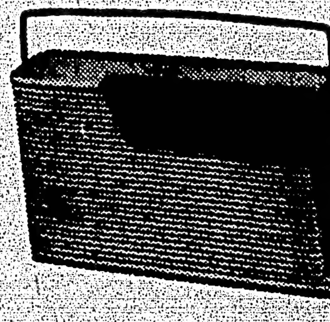

TR-75
Erittäin siro näöltään, varustettu 7 transistorilla. Kolmessa taskulampun patterissa riittää sähkövoima aina vuoteen asti.
HINTA $59.95

TR-710Y

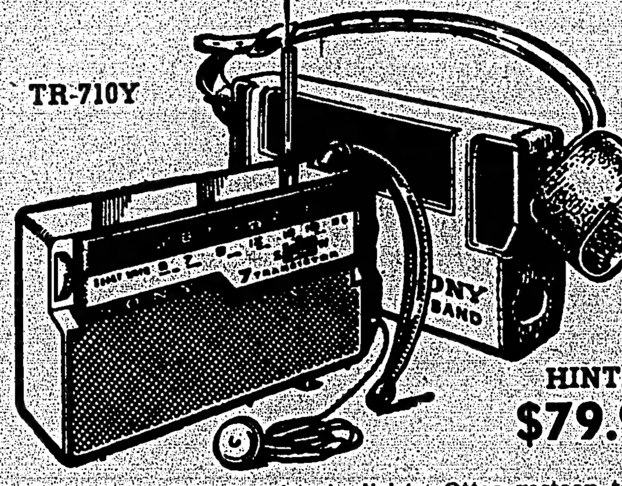

HINTA $79.95
Yksi parhaimmista transistoriradioista. Ottaa vastaan tavallisten aaltopituusasemien lisäksi lyhytaaltoasemia. Mittasuhteiltaan 6⅛ x 3½ x 2⅛ t. 8 transistoria, ulosvedettävä antenni.

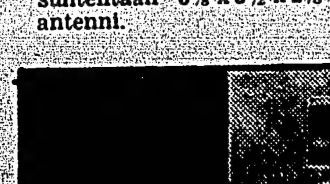

TR-84 HINTA $69.95
Erittäin tehokas radio, jonka ääni on selvä, täyteläinen ja voimakas. Erittäin herkkä vastaanotossa. Mitoiltaan 7¾ x 4⅛ 1 1/16 t. Painaa alle 2 paunaa. Koneistoon sijoitettu antenni. 8 transistoria, toimii 12 kuukautta 3:lla taskulampun patterilla.
NÄISTÄ RADIOISTA VOIDAAN ANTAA 10 PROS. ALENNUS KÄTEISMAKSULLA OSTAJILLE.
Vapaus Publishing Company Limited
100 ELM ST. W. SUDBURY, ONT.

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE, Kotiin OS 4-4167
PENTTI PENTTILÄ, Kotiin OS 4-4838
Konttori OS 5-6427
49 Elgin St. N. (Vastapäätä poliisiasemaa) Sudbury, Ontario